

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Michal Sobol

**Právní problematika zdanění
příjmů z kryptoaktiv**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Kotáb, Ph.D.

Katedra finančního práva a finanční vědy

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 8. 4. 2024

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 128 683 znaků včetně mezer.

Michal Sobol

V Praze dne

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval JUDr. Petru Kotábovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce a množství cenných rad, podnětů a doporučení při jejím zpracování.

Obsah

Úvod.....	1
1. Obecná charakteristika daní a daně v České republice	3
1.1. Příjmové daně v České republice	5
1.1.1. Subjekty příjmových daní	5
1.1.2. Předmět příjmových daní	6
1.1.3. Základ příjmových daní	7
1.1.4. Sazba příjmových daní	8
1.2. Daň z přidané hodnoty v České republice	8
2. Právní povaha a regulace kryptoaktiv	10
2.1. Kryptoaktiva pohledem českého práva.....	11
2.2. Kryptoaktiva pohledem státních orgánů a státní správy	14
2.3. Kryptoaktiva pohledem jednotné unijní regulace.....	15
3. Jednotlivé zdanitelné činnosti související s kryptoaktivy	19
3.1. Investování do kryptoaktiv	19
3.1.1. Časový test	21
3.2. Obchodování kryptoaktiv	23
3.3. Těžba kryptoaktiv	25
3.4. Staking a úročení kryptoaktiv	28
3.5. P2P obchody s kryptoaktivy neboli vekslování; směňování	30
3.6. Přijímání plateb v kryptoaktivech.....	31
3.7. Nákup zboží a služeb za kryptoaktiva	33
3.8. Darování kryptoaktiv	34
3.9. Airdropy kryptoaktiv	35
3.10. Výplata a obdržení mzdy v kryptoaktivech	36
3.11. Příjem kryptoaktiv z činností typu Play to Earn	37
3.12. Výhra kryptoaktiv v hazardní hře a provozování kryptoměnového kasina	39

4. Zdanění příjmů z kryptoaktiv v zahraničí	41
4.1. Slovenská republika.....	41
4.2. Spojené arabské emiráty	44
5. Úvahy de lege ferenda a shrnutí	47
Závěr.....	50
Seznam zkratk	52
Seznam použitých zdrojů.....	53
Abstrakt.....	63
Abstract	64

Úvod

Trh s kryptoaktivy dosáhl na svém dosavadním vrcholu v listopadu 2021 hodnoty více než tři bilionů amerických dolarů. Kryptoměny se staly fenoménem, který dal za jedinou dekádu vzniknout mnoha společnostem, od technologických gigantů po malé start-upy, vytvořil tisíce pracovních míst a v neposlední řadě napsal i nespočet příběhů o pohádkovém zbohatnutí. A po schválení a zalistování prvních bitcoinových ETFs v lednu 2024 se již nesmazatelně zapsaly i jako samostatná investiční kategorie a odvětví, s kterým je třeba do budoucna počítat.

Právo, a nejen to české a evropské, pochopitelně nestíhá na tento dynamický rozvoj vhodně a včas reagovat. O světě kryptoaktiv se navíc říká, že co se v něm stane za týden, se ve skutečném světě stane za rok. Tak rychlý svět decentralizovaných financí je. A potýká se samozřejmě i s mnoha problémy, od hackerských útoků přes podvody, praní špinavých peněz a podporu financování terorismu až po daňové úniky.

Zdanění kryptoaktiv provází řada nejasností způsobená v České republice zejména nepřipraveností právního režimu na tuto novou třídu aktiv. Tento stav vede často i k absurdním situacím, kdy jedinec až ze strachu platí daně, aby o ně vzápětí žádal zpět u soudu, nebo kdy je názor finanční správy v přímém rozporu s názorem soudů. Rozhodnutí státní správy i soudů jsou v případech týkajících se kryptoaktiv obvykle precedenční, jedinec, ale ani advokáti na danou problematiku se zaměřující si tak do poslední chvíle nemohou být jisti, co očekávat.

Problematiku zdanění kryptoaktiv považují za náročnou, avšak velmi zajímavou, zejména z důvodu rychlého a dynamického rozvoje celého odvětví a s tím souvisejícího množství zcela nových činností, při nichž může vzniknout zdanitelný příjem či zdanitelné plnění. Nepochybují o tom, že se jedná o velmi aktuální téma, které by mělo být předmětem dalšího zkoumání, jež může přispět k zvýšení právní jistoty této kategorie poplatníků i ke spravedlivějšímu zdanění.

V souladu se shora uvedeným si tato diplomová práce klade několik cílů. Po počáteční charakteristice daní relevantních pro činnosti spojené s kryptoaktivy, tedy daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty, je prvním cílem práce jejich následná aplikace na jednotlivé konkrétní činnosti, při kterých může v souvislosti s kryptoaktivy dojít ke zdanitelné události. Druhým cílem je kriticky analyzovat nedostatky

v daňovém systému v souvislosti s kryptoaktivy a navrhnout možná řešení, ať již zcela nová nebo inspirovaná zahraniční právní úpravou. V neposlední řadě bych chtěl zdanění činností spojených s kryptoaktivy v České republice podrobit komparaci se zahraničními právními úpravami a demonstrovat tak, že ve srovnání může být regulace vždy lepší, ale i horší, pro adresáty příznivější i méně příznivá. Práce naopak nevysvětluje podstatu fungování blockchainu ani nepředstavuje Bitcoin a další kryptoaktiva a jejich historii, jelikož tato témata byla v literatuře již uspokojivě zpracována.

Diplomová práce je členěna na pět kapitol. První kapitola je věnována krátkému obecnému pojednání o daních, jež nastiňuje konstrukci příjmových daní a daně z přidané hodnoty v České republice a jako takové slouží čtenáři při následném propojení teorie s praxí v dalších kapitolách. Druhá kapitola zkoumá právní klasifikaci kryptoaktiv z pohledu českého práva, stanoviska a postoje státních orgánů a státní správy a také třídění kryptoaktiv v rámci nové celoevropské úpravy obsažené v nařízení MiCA. Stěžejní částí práce je třetí kapitola, neboť nabízí širokou škálu dvanácti různých činností, při nichž může dojít ke vzniku zdanitelného příjmu a v některých případech i zdanitelného plnění. Jednotlivé činnosti jsou volně, nikoli však výlučně seřazeny dle své důležitosti a s tím související naléhavosti zlepšení právní regulace od nejčastěji se vyskytujících po nejméně obvyklé. Konkrétně je analyzováno investování do kryptoaktiv, obchodování kryptoaktiv, těžba kryptoaktiv, staking a úročení kryptoaktiv, peer-to-peer obchody s kryptoaktivy a jejich směňování, přijímání plateb v kryptoaktivech, nákup zboží a služeb za kryptoaktiva, darování kryptoaktiv, airdropy kryptoaktiv, výplata a obdržení mzdy v kryptoaktivech, činnosti typu Play to Earn a výhra kryptoaktiv v hazardní hře a provozování kryptoměnového kasina. Čtvrtá kapitola se zabývá komparativní zdanění kryptoaktiv v zahraničí a jako protiklady vůči sobě staví úpravu příjmových daní na Slovensku a úpravu příjmových daní ve Spojených arabských emirátech. Poslední, pátá kapitola, je věnována shrnutí a úvahám *de lege ferenda*, které vzešly z předešlých kapitol.

Diplomová práce vychází z právní úpravy účinné ke dni 30. 3. 2024.

1. Obecná charakteristika daní a daně v České republice

„Daň (berně) jest příspěvek, jež jednotlivci musí odváděti veřejným hospodářstvím, státu, zemi, okresu, obci a j. k uhrazení povšechných potřeb těchto veřejných hospodářství,“ definoval daň před více než 130 lety Ottův slovník naučný¹. Daně se od té doby formovaly až do dnešní podoby a v současnosti je právní teorie definuje zejména pomocí jejich pojmových znaků. Jedná se platbu do veřejného rozpočtu, která je:

- peněžitá,
- nenávratná,
- nedobrovolná, nikoli však sankční,
- neúčelná,
- neekvivalentní,
- povinná
- a určená zákonem.²

Pro úplnost je vhodné dodat, že teorie označuje jako daně largo sensu i platby do veřejného rozpočtu nesplňující všechny výše uvedené znaky. Jsou jimi poplatky, cla a veřejná pojištění.³

Hlavním účelem daní je zabezpečit fungování státu, tedy funkce fiskální. V roce 2023 tvořily daňové příjmy včetně povinného pojištění 84,9 % všech příjmů státního rozpočtu České republiky.⁴ Dále je díky daním možné směřovat finanční prostředky tam, kde je jich potřeba a kde jich není dostatek (např. školství), z míst, kde je jich příliš mnoho (např. tabákový průmysl). Hovoříme o funkci alokační. Přerozdělování financí od bohatých k chudým, resp. od výdělečně činných k sociálně slabším, vystihuje funkce redistribuční. Funkce stabilizační označuje schopnost daní přispívat ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice, tedy vhodné nastavení daní pro období konjunktury a stagnace.⁵

---

¹ KLIER, Čeněk. Daň. In: Ottův slovník naučný. Šestý díl. Praha: J. Otto, 1893. s. 928.

² KARFÍKOVÁ, Marie. Teorie finančního práva a finanční vědy. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-935-0. s. 150.

³ Tamtéž, s. 148.

⁴ Státní rozpočet 2023 v kostce kapesní příručka Ministerstva financí ČR. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-01-02]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-03-28_Statni-rozpocet-2023-v-kostce_v02.pdf.

⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3. s. 19.

Daně mohou mít i funkci stimulační, kdy snížení daní nebo osvobození od nich vede k podpoře určitého odvětví (např. knižního) a naopak regulační, kdy zvýšená daňová zátěž tvoří překážku v rozvoji určitého odvětví (např. tabákového průmyslu).

Každou jednotlivou daň lze určit pomocí jejích konstrukčních prvků, tedy stavebních kamenů, bez kterých by nemohla existovat. Ty se dělí na základní (subjekt daně, předmět daně, základ daně, sazba daně, výpočet daně, období daně, rozpočtové určení daně a někdy se mezi ně řadí i splatnost daně) a ostatní, jež modifikují některý z prvků základních nebo samotnou daň (osvobození od daně, minimální nebo maximální základ daně, odčitatelné nebo přičitatelné položky k základu daně, slevy na dani nebo zvýšení daně).⁶

Subjektem daně je jednoduše ten, na jehož bedra daň skutečně dopadá a z jehož příjmu, věci či činnosti je odejmuta, byť ji správci daně může odvést někdo jiný, tzv. plátec daně. Předmět neboli objekt daně označuje rozsah zdaňovaného. V zákoně je vymezen pozitivně („*Předmětem daně je...*“), může být však vymezen i negativně („*Předmětem daně není...*“). Nejčastěji je předmětem daně příjem, majetek nebo činnost. Základ daně vyjadřuje předmět daně kvantifikovaně, v početních jednotkách buď peněžních, nebo objemových (litr, m² atd.) Sazba daně je koeficient, který určuje, jaká část nebo jaké množství ze základu daně bude tvořit daň. U daní se základem v peněžních jednotkách (např. u příjmových daní a DPH) je vyjádřena procentuálně, tedy jako poměrná sazba, a u daní se základem v objemových jednotkách (např. u kapitálových daní) konkrétní částkou, tedy jako pevná sazba. Poměrná sazba se dále označuje podle toho, zda a jak se mění v závislosti na různých hodnotách základu daně jako:

- lineární, pakliže je neměnná, ať je základ daně jakkoli vysoký,
- regresivní, pakliže se se zvyšujícím základem daně snižuje,
- progresivní, pakliže se se zvyšujícím základem daně zvyšuje,
- stupňovitá, pakliže se modifikovaná sazba uplatní na celý základ daně
- a klouzavá, pakliže se modifikovaná sazba uplatní jen na tu část základu daně, která převyšuje určenou hranici pro nižší či vyšší sazbu daně.

S pomocí základu daně, sazby daně a výpočtu daně lze určit daň.

---

⁶ KARFÍKOVÁ, Marie. Teorie finančního práva a finanční vědy. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-935-0. s. 157-161.

1.1. Příjmové daně v České republice

Příjmové daně se řadí mezi přímé daně důchodového typu a v České republice je upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V části první upravuje daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) a v části druhé daň z příjmů právnických osob (dále jen DPPO). K určení daně jsou nezbytná i společná ustanovení části třetí týkající se fyzických i právnických osob a zvláštní ustanovení části čtvrté, zejména ustanovení o daňové ztrátě.

1.1.1. Subjekty příjmových daní

Poplatníkem DPFO je dle § 2 ZDP daňový rezident České republiky, nebo daňový nerezident. Daňovým rezidentem je osoba, která splňuje alternativně kritérium bydliště na území České republiky nebo kritérium obvyklého zdržování se, tj. pobytu na území České republiky. Bydlištěm se rozumí místo, kde má poplatník stálý byt, v němž má úmysl se trvale zdržovat. K obývání bytu však nemusí ve skutečnosti docházet.⁷ Kritérium obvyklého zdržování se naopak míří na skutečnou délku pobytu na území České republiky v délce 183 dní, souvislou i přerušovanou, přičemž tento časový test je vázán na kalendářní rok, tedy období od 1. ledna do 31. prosince. Daňového nerezidenta vymezuje zákon negativně vůči daňovému rezidentovi jako poplatníka, který kumulativně nesplňuje kritérium bydliště ani zdržování se na území České republiky, pokud mezinárodní smlouva nestanoví jinak.

Poplatníkem DPPO je dle § 17 ZDP opět daňový rezident České republiky, nebo daňový nerezident. Kritériem pro určení rezidentury je alternativně sídlo nebo místo vedení právnické osoby, ze kterého je poplatník řízen. § 17 odst. 1 ZDP taxativně vyjmenovává jednotlivé poplatníky DPPO, § 17a až 17c vymezují vybrané poplatníky, kteří podléhají speciálnímu daňovému režimu. Jsou jimi veřejně prospěšní poplatníci (zvýhodněný režim spočívající zejména v zúžení předmětu daně), základní investiční fondy (výhoda spočívající ve snížené 5% sazbě daně) a poplatníci daně z neočekávaných zisků, tzv. windfall tax (daňová přírážka spočívající ve zdanění nadměrného zisku vybraných poplatníků v letech 2023 až 2025).

Daňoví rezidenti České republiky mají neomezenou daňovou povinnost a daní tzv. celosvětové příjmy, rozsah zdaňovaného se u nich týká příjmů plynoucích z České republiky i příjmů plynoucích ze zahraničí. Předmět daně daňových nerezidentů je teritoriálně limitován a zahrnuje pouze příjmy plynoucí z České republiky taxativně vymezené v § 22 ZDP.

---

⁷ Srov. např. NSS 10 Afs 195/2017-57.

1.1.2. Předmět příjmových daní

Předmětem DPFO jsou dle § 3 ZDP taxativně:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- a ostatní příjmy (§ 10).

Pojem „příjem“ není v zákoně definován. Pelc jej charakterizuje jako „*přijaté plnění v podobě peněžní, nepeněžní, popřípadě i formou pekuniárně ocenitelné výhody, které je zákonem vymezeno jako daňověprávní skutečnost.*“⁸ Pro zdanění kryptoaktiv je zejména důležité ustanovení § 3 odst. 2 ZDP, které výslovně uvádí, že příjmu lze dosáhnout i směnou, jež je vymezena v ustanoveních § 2184 až § 2188 OZ, a dále to, zda je příjem skutečný. Nejvyšší správní soud se problematikou skutečného příjmu zabýval v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, čj. 2 Afs 42/2005-136 (uveřejněné pod č. 843/2006 Sb. NSS), ve kterém uvedl, že „*se toto zvýšení majetku musí v právní sféře daňového poplatníka reálně projevit, a to tak, aby bylo pro poplatníka skutečně využitelné. V opačném případě se totiž jedná o navýšení zdánlivé.*“⁹

Negativní vymezení předmětu DPFO se nachází v § 3 odst. 4 ZDP.

Všech druhů příjmů fyzických osob se týkají ustanovení § 4 a § 4a ZDP vyjmenovávající různé příjmy, které jsou od daňové povinnosti osvobozeny. Pro potřeby diplomové práce je relevantní pouze osvobození:

- příjmů z úplatného převodu cenných papírů do 100 000 Kč
- a příjmů z úplatného převodu cenného papíru s dobou mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru více než 3 let.

Předmět DPFO je vymezen v § 18 ZDP univerzálně a jsou jím příjmy z veškeré činnosti a nakládání s veškerým majetkem vyjma taxativního výčtu příjmů v odst. 2.

---

⁸ PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 33.

⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2006, čj. 2 Afs 42/2005-136 (uveřejněné pod č. 843/2006 Sb. NSS).

1.1.3. Základ příjmových daní

Základ DPFO je součtem dílčích základů daně z jednotlivých druhů příjmů. Pro výpočet každého z dílčích základů daně platí specifická pravidla. Liší se zejména ve výpočtu, možnosti uplatnění skutečných či paušálních výdajů, možnosti uplatnění daňové ztráty a ve skutečnosti, zda daný dílčí základ daně vstupuje či nevstupuje do vyměřovacího základu pro sociální a zdravotního pojištění. U příjmů ze závislé činnosti (§ 6 ZDP) výdaje ani daňovou ztrátu uplatnit nelze a z příjmů se platí pojistné. Zdravotní pojištění zaměstnanců činí 13,5 % vyměřovacího základu a sociální pojištění činí 31,9 % vyměřovacího základu. U příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP) lze uplatnit výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů nebo paušální, procentuální výdaje. Poplatníkovi také může vzniknout daňová ztráta, o kterou mohou být sníženy ostatní dílčí základy daně s výjimkou dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti (§ 6 ZDP), a to ve dvou zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících období, kdy byla ztráta vyměřena, v období, kdy byla vyměřena, nebo v pěti obdobích bezprostředně následujících po tom, kdy byla ztráta vyměřena. Zdravotní pojištění osob samostatně výdělečně činných činí 13,5 % vyměřovacího základu a sociální pojištění činí 29,2 % vyměřovacího základu. Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP) uplatnění souvisejících výdajů nepřipouští s výjimkou situace, kdy poplatník k příjmu z úroků z poskytnuté zápůjčky nebo úvěru uplatňuje jako daňový výdaj úroky z přijaté zápůjčky nebo úvěru, tedy když si poplatník vezme zápůjčku, ze které zaplatí úrok, a zároveň sám poskytne jinému vydlužiteli zápůjčku, ze které mu vydlužitel zaplatí úrok.¹⁰ Uplatnění daňové ztráty není možné a z příjmů se neplatí pojistné. U příjmů z nájmu (§ 9 ZDP) výdaje uplatnit lze, a to i paušálně. Také je možné dosáhnout daňové ztráty. Příjmy nepodléhají zdravotnímu ani sociálnímu pojištění. U ostatních příjmů (§ 10 ZDP) je možné výdaje uplatnit, avšak pravidla pro snížení základu daně jsou striktnější než v předchozích případech. Výdaje v režimu § 10 ZDP jsou vymezeny pouze jako „výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení“, nikoli již na zajištění a dosažení příjmu. To znamená, že výdaje vůči ostatním příjmům musejí být bezprostředně věcně k těmto výdajům přilehlé a z hlediska časového rozvrhu jde o výdaje aktuálně vynaložené na dosažení takových příjmů, nikoli kupř. o výdaje vynaložené s cílem budoucího dosažení příjmů.¹¹ Dalším limitem

---

¹⁰ Srov. Vláda České republiky. Důvodová zpráva k Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [online]. Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014, 7. volební období, sněmovní tisk č. 252/0, s. 157 [cit. 2024-01-07]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=110386>.

¹¹ PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 46.

uplatnění výdajů je jejich výše – pokud jsou vyšší nežli příjem, k rozdílu se nepřihlíží. U ostatních příjmů nelze vyměřit daňovou ztrátu a pojistné se neplatí.

Stanovení základu DPPO je jednodušší z důvodu univerzálního vymezení předmětu daně – daňový základ je jen jeden. Při jeho stanovení se vychází z výsledku hospodaření, tzn. z rozdílu mezi náklady (příjmy) a výnosy (výdaji). Pokud bude výsledek hospodaření po úpravě o položky snižující nebo zvyšující základ daně záporný, může subjekt uplatnit daňovou ztrátu. Právnícké osoby se neúčastní zdravotního ani sociálního pojištění.

1.1.4. Sazba příjmových daní

Sazba DPFO v České republice činí od 1. ledna 2024 15 % pro část základu daně do 36násobku průměrné mzdy a 23 % pro část přesahující 36násobek průměrné mzdy, která je pro rok 2024 podle parametrů vyhlášených v nařízení vlády č. 286/2023 Sb. stanovena na 43 967 Kč. Jde o sazbu progresivní a klouzavou, lineární ve dvou úrovních, kdy vyšší daňové zatížení se aplikuje pouze na část daňového základu přesahující hranici 1 582 812 Kč. Účinností ustanovení tzv. konsolidačního neboli ozdravného balíčku publikovaného pod č. 349/2023 Sb. došlo k snížení této hranice, která se dříve vypočítávala jako 48násobek průměrné mzdy.

Sazba DPPO je lineární. Od 1. ledna 2024 došlo účinností novely č. 349/2023 Sb. k jejímu zvýšení z 19 % na 21 %, pro základní investiční fondy zůstala na 5 %.

Základní sazba srážkové daně umožňující vybírat daň z příjmů srážkou u zdroje dříve, než ho inkasuje poplatník, a uplatňovaná například na příjmy z dividend a jiných podílů na zisku, zůstává na 15 % pro fyzické i právnické osoby.

1.2. Daň z přidané hodnoty v České republice

Daň z přidané hodnoty (zkráceně DPH) se řadí mezi nepřímé daně. To znamená, že plátcem daně je jiná osoba než ta, která daň skutečně ekonomicky nese.¹² Bývá označována i jako daň univerzální z důvodu širokého předmětu daně, kdy se vztahuje na většinu zboží a služeb. V České republice ji upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Na rozdíl od příjmových daní se jedná o daň, jejíž úprava je v EU harmonizována. Hlavním právním předpisem v oblasti DPH je v současnosti směrnice 2006/112/ES.

---

¹² KARFÍKOVÁ, Marie. Daň nepřímá. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Právnícký slovník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.

Subjekt daně je dle § 5 ZDPH charakterizován jako osoba povinná k dani. Tou je každá fyzická či právnická osoba, která na jakémkoli místě uskutečňuje samostatně ekonomickou činnost, nebo skupina.¹³ Osoba povinná k dani se může stát plátcem DPH dobrovolně nebo ex lege, pakliže překročí stanovený obrat. Od 1. ledna 2023 je hranice stanovena na 2 miliony Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Zákon rozlišuje ještě kategorii identifikovaných osob. Jedná se o osoby, které nejsou plátcí, ale uskutečňují některou z činností popsanych v § 6g až § 6l ZDPH.

Předmětem daně jsou základní plnění v podobě dodání zboží či poskytnutí služby, pořízení zboží či dopravního prostředku nebo dovozu zboží, pakliže splňují podmínky uvedené v § 2 ZDPH a nejsou z předmětu daně vyňata. Předpokladem pro taková plnění je, že je uskutečňuje osoba povinná k dani, která jedná jako taková (s výjimkou dovozu zboží), všechna se uskutečňují v tuzemsku a za úplatu.¹⁴ Aby bylo plnění jsoucí předmětem daně zdanitelné, nesmí být navíc od daně osvobozeno. Z širokého výčtu osvobozených plnění je pro potřeby diplomové práce relevantní pouze osvobození:

- finanční činnosti (§ 54 ZDPH)
- a provozování hazardních her (§ 60 ZDPH).

Základem daně je dle § 36 odst. 1 ZDPH vše, co jako úplatu obdržel (předem) nebo má obdržet (bez ohledu na to, zda včas obdrží) plátce za uskutečněné zdanitelné plnění. Na obecné pravidlo navazují speciální ustanovení určující základ jinak ve specifických případech, mezi něž patří i dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu poskytnutou virtuálním aktivem, jak je rozebráno ve třetí kapitole této diplomové práce.

Sazba DPH v České republice se od 1. ledna 2024 uplatňuje ve dvou výších. Základní sazba daně činí 21 % a snížená 12 %.

---

¹³ KUNEŠ, Zdeněk. DPH 2022 – výklad s příklady. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3591-2. s. 27.

¹⁴ Srov. BENDA, Václav a PITNER, Ladislav. Daň z přidané hodnoty s komentářem. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-334-9. s. 29-30.

2. Právní povaha a regulace kryptoaktiv

Za počátek současné moderní éry kryptoaktiv lze označit vytěžení prvního bloku bitcoinového blockchainu, tzv. genesis bloku. K stvoření Bitcoinu došlo 3. ledna 2009 a první blok vytěžil neznámý vývojář vystupující pod pseudonymem Satoshi Nakamoto na základě průvodního článku (tzv. whitepaperu), který publikoval již 31. října 2008.¹⁵

Dalším významným milníkem, který zformoval svět kryptoaktiv do podoby, v jaké jej známe dnes, bylo roku 2014 představení Ethera, platformy pro chytré kontrakty, s nativní mincí ETH, která je dnes druhou největší kryptoměnou dle tržní kapitalizace. Ethereum umožnilo na blockchainu vyvíjet decentralizované aplikace – od her přes decentralizované burzy až po finanční protokoly.¹⁶ Také dalo vzniknout úplně novým druhům kryptoaktiv, např. zaměnitelným ERC-20 tokenům, které pro své fungování nepotřebují vlastní síť, a také nezaměnitelným tokenům standardu ERC-721, více známým jako NFTs.

Píše se rok 2024 a zákonodárci a úřady co se týče správného uchopení, jednoznačného definování a regulace kryptoaktiv stále tápou. Mezi prvními zařadila kryptoaktiva roku 2014 European Banking Authority, a to do kategorie virtuálních měn. V době, kdy bylo EBA známo na 200 kryptoaktiv (dnes jich jsou miliony¹⁷), definovala virtuální měny jako „*digitální reprezentaci hodnoty, která není emitována ani centrální bankou ani orgánem veřejné moci a ani není navázána na fiat měnu, ale je akceptována fyzickými nebo právníckými osobami jako platební prostředek a může být převedena, uložena nebo obchodována elektronicky*“¹⁸ a z této formulace vychází evropské právo dodnes. Lánský tuto definici kritizuje, protože je příliš široká a splňují ji například i měny vydávané soukromou společností z pozice centrální autority, a sám kryptoměnu definuje jako „*systém, který splňuje všechny následující podmínky:*

- 1) *Systém nepotřebuje centrální autoritu, distribuovaně dosahuje shody o svém stavu.*
- 2) *Systém uchovává přehled o jednotkách dané kryptoměny a jejich vlastnictví.*
- 3) *Vlastnictví jednotek kryptoměny se prokazuje výhradně kryptograficky.*

---

¹⁵ Srov. STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan. Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky. Třetí rozšířené vydání. Finance pro každého. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-1043-8. s. 28 a 43.

¹⁶ KRISTKO, Ondřej Ch. a IVANOV, Filip. Krypto jednoduše: nejen o bitcoinu pro začátečníky. Praha: Fizio/Cuddle, 2022. ISBN 978-80-908809-0-0. s. 21.

¹⁷ Srov. Vyjádření generálního ředitele datového agregátoru kryptoměn CoinMarketCap. In X.com [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z: <https://x.com/RushCMC/status/1719524965815562594>.

¹⁸ EBA Opinion on „virtual currencies“. In Europa.eu [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z: <https://extranet.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/657547/81409b94-4222-45d7-ba3b-7deb5863ab57/EBA-Op-2014-08%20Opinion%20on%20Virtual%20Currencies.pdf>.

- 4) *Systém definuje, zda mohou vznikat nové jednotky kryptoměny. Pokud mohou vznikat nové jednotky kryptoměny, systém definuje okolnosti jejich vzniku a způsob určení vlastnictví těchto nových jednotek.*
- 5) *Systém umožňuje transakce, ve kterých dochází ke změně vlastnictví jednotek. Pokyn k provedení transakce může vydat pouze entita, která prokáže aktuální vlastnictví těchto jednotek.*
- 6) *Pokud jsou současně zadány dva rozdílné pokyny ke změně vlastnictví stejných jednotek kryptoměny, systém provede nejvýše jeden z nich.*¹⁹

Lánského definice je dle mého názoru pro změnu příliš úzká, protože reprezentuje pouze kryptoaktiva s vlastním blockchainem, který Lánský označuje též jako systém. Nedají se pod ni podřadit zaměnitelné tokeny ani NFTs, např. proto, že mají jakožto chytrý kontrakt na daném blockchainu svého emitenta, který, pokud se nevzdá práv nad smart kontraktem tokenu (funkce *renounce contract*²⁰), může např. vyloučit vybrané adresy z obchodování, čímž jejich tokeny prakticky zmrazí a zasáhne tak jako centrální autorita. Takto to dělá např. Tether²¹, emitent nejrozšířenějšího stablecoinu \$USDT.

2.1. Kryptoaktiva pohledem českého práva

První zmínka o existenci kryptoaktiv byla do českého právního řádu zanesena 1. ledna 2017, kdy vstoupila v účinnost novela zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML zákon“). Ta definovala pojem virtuální měna jako „*elektronicky uchovávanou jednotku bez ohledu na to, zda má nebo nemá emitenta, a která není peněžním prostředkem podle zákona o platebním styku, ale je přijímána jako platba za zboží nebo služby i jinou osobou odlišnou od jejího emitenta*“. Další novela AML zákona účinná od 1. ledna 2021 nahradila pojem virtuální měna pojmem virtuální aktivum, pod nějž lze zahrnout celou řadu dalších tokenů, jejichž platební funkce je potlačena a naopak je zdůrazněna funkce investiční.²² Virtuální aktivum je nyní v AML zákoně definováno jako „*elektronicky uchovatelná nebo převoditelná jednotka, která je způsobilá plnit platební, směnnou nebo investiční funkci bez ohledu na to, zda má nebo nemá emitenta, pokud se nejedná o cenný papír, investiční nástroj, nebo peněžní prostředek*

¹⁹ LÁNSKÝ, Jan. Kryptoměny. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-722-4. s. 3.

²⁰ Srov. Why Renouncing Smart Contracts Benefits Investors in Crypto. In Coinmarketcap.com [online]. [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/community/articles/64144b98afbbf548c4b9087a/>.

²¹ TAN Patrick. What happens when Tether “freezes” your Tether? In Medium.com [online]. [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://medium.com/chainargos/what-happens-when-tether-freezes-your-tether-5a8ece2bd508>.

²² SCHWARZOVÁ, Aneta. Virtuální aktiva a virtuální měny – obsah a vývoj pojmu, právní povaha, regulace a možná úskalí. Revue pro právo a technologie, 2023, č. 27, s. 42-43.

podle zákona o platebním styku, nebo jednotku podle §3 odst. 3 písm. c) bodů 4 až 7 zákona o platebním styku, nebo jednotku, kterou je prováděna platba podle §3 odst. 3 písm. e) zákona o platebním styku, nebo jednotkou podle písmene a) bodu 2 a kterou lze v konečném důsledku zaplatit pouze za úzce vymezený okruh zboží nebo služeb, který zahrnuje elektronicky uchovatelnou nebo převoditelnou jednotku podle písmene a)“. Dle důvodové zprávy tato definice již počítá s existencí smart kontraktů, jejichž příklad demonstruje na platformě Ethereum, i s možností, že si zde každý může vytvořit vlastní, byť bezcenný token.²³

Stejně tak došlo 1. ledna 2021 i k novelizaci zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který taktéž upustil od pojmu virtuální měna a nahradil jej širším pojmem virtuální aktivum. Posun v terminologii dává jasný signál, že směnná či platební funkce kryptoaktiv ustupuje v poslední době do pozadí a na kryptoaktiva již nelze pohlížet jen jako na alternativní platidlo k zákonným platidlům.

Zajímavé je postavení kryptoaktiva jako cenného papíru. Zatímco Komise pro kontrolu cenných papírů a burz Spojených států amerických se vehementně snaží o označení desítek kryptoaktiv jako „securities“²⁴ a jejich regulaci dle Securities Act of 1933 z důvodu, že splňují Howeyho test²⁵, u nás dávají právní předpisy na tuto otázku poměrně jasnou odpověď. Cenný papír je dle § 514 OZ *„listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést“*. Kryptoaktivum listinou bezpochyby není a představa kryptoaktiva jako listiny v elektronické podobě by pak zcela popírala podstatu cenného papíru jako nosiče, s nímž je příslušné právo hmotněprávně semknuto a který je vždy možno individualizovat, tedy prostorově i časově jednoznačně určit.²⁶

I vzhledem k negativní části definice v AML zákoně nezbyvá, než kryptoaktiva zařadit pod poněkud zbytkovou kategorii věcí dle díkce § 489 OZ. Ta definuje věc v právním smyslu jako *„vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí“*. Právní teorie dovozuje ještě

---

²³ Srov. tamtéž, s. 44.

²⁴ Např. žaloba Securities and Exchange Commission ze dne 6. 6. 2023, Case 1:23-cv-04738. s. 33.

²⁵ Howeyho test sestavil v případě SEC v. Howey Co., 328 U.S. 293 (1946) americký Nejvyšší soud a používá se k určení, zda je určité aktivum cenným papírem podle Securities Act of 1933, či není.

²⁶ DĚDIČ, Jan, ŠOVAR, Jan, MIKULA, Ondřej. Proč podle českého soukromého práva nelze uvažovat o (ICO) tokenech jako o cenných papírech. Právní rozhledy, 2018, č. 15-16. s. 554-556.

vlastnost věci být předmětem subjektivních majetkových práv, např. práva vlastnického²⁷, což zmiňuje i důvodová zpráva k OZ. Všechny tyto znaky kryptoaktiva kumulativně splňují.

Kryptoaktiva jsou uchovávána digitálně, nemají hmotnou podstatu, a tudíž jsou věci nehmotnou dle § 496 odst. 2 OZ. Z toho mj. vyplývá, že kryptoaktivum nemůže být klasifikováno ani jako komodita, k níž např. recitál 26 preambule nařízení Komise (ES) č. 1287/2006 vysvětluje, že „*pojem komodity by neměl zahrnovat služby ani jiné položky, které nejsou zbožím, (...) nebo které jsou zcela nehmotné povahy*“. Z čl. 2 odst. 1 zmíněného nařízení a z čl. 2 odst. 6 nařízení Komise (EU) 2017/565 také plyne, že komoditou se rozumí primárně fyzické zboží, které může být fyzicky dodáno.²⁸

Dle dalšího dělení jsou kryptoaktiva dle § 498 OZ věci movitou (OZ definuje věci nemovité s pomocí taxativního výčtu²⁹ jako „*pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon*“ a jako věci, které „*nelze přenést z místa na místo bez porušení jejich podstaty*“; ostatní věci jsou věci movité) a dle § 500 OZ věci nezuživatelnou (OZ definuje zuživatelné věci jako takové, jejichž „*běžné použití spočívá v jejich spotřebování, zpracování nebo zcizení*“; základní vlastností blockchainu uchovávajícího veškeré záznamy o kryptoaktivech je naopak jeho trvalost, nezničitelnost a nezměnitelnost – pokud chce komunita jeho vlastnosti změnit, musí dojít k tzv. forku, tedy odštěpení nového blockchainu, avšak starý přesto existuje dál³⁰).

Kryptoaktiva byla také od svého vzniku považována výhradně za věc zastupitelnou dle § 499 OZ. Rozmach nezaměnitelných tokenů neboli NFTs toto chápání mění. Technicky je NFT důkazem vlastnictví určitého souboru dat (obrázku, videa, písni...), který činí jeho držitele jediným skutečným vlastníkem.³¹ Všechny NFTs mají již při vytvoření jedinečné

---

²⁷ SVOBODA, Karel. § 489 Definice věci. In: ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. Občanský zákoník: Komentář, Svazek I, (§ 1-654). Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-656-6. s. 1078.

²⁸ Stanovisko ČNB K možnosti investičních fondů investovat do kryptoaktiv, ID: RS2023-05. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trhu/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2023-05/>.

²⁹ KOUKAL, Pavel. § 498 Nemovité a movité věci. In: LAVICKÝ, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-852-8. s. 1535.

³⁰ Srov. KIDD, Siam. The Crypto Book: How to Invest Safely in Bitcoin and Other Cryptocurrencies. Londýn: John Murray Learning, 2022. ISBN 978-1-473-69332-6. s. 35-36.

³¹ KRISTKO, Ondřej Ch. a IVANOV, Filip. Krypto jednoduše: nejen o bitcoinu pro začátečníky. Praha: Fizio/Cuddle, 2022. ISBN 978-80-908809-0-0. s. 66.

a nezastupitelné vlastnosti dané unikátním TokenID a adresou chytrého kontraktu.³² Kryptoaktiva tak mohou být věci zastupitelné i nezastupitelné.

2.2. Kryptoaktiva pohledem státních orgánů a státní správy

Pro poplatníka je v praxi neméně důležité, jak se ke kryptoaktivům staví jednotlivé státní orgány a úřady – zejména ČNB, finanční správa, ministerstvo financí a konečně soudy, s jejichž prvními rozhodnutími ohledně sporů a nejasností při zdaňování kryptoaktiv se v posledních letech setkáváme.

Zcela poprvé se ke kryptoměnám, resp. pouze k bitcoinům, vyjádřila ČNB již v únoru 2014. Ve stanovisku uvedla, že „*bitcoiny nejsou bezhotovostní peněžní prostředky ani elektronické peníze dle ZPS, jejich nákup a prodej nepředstavuje žádnou z platebních služeb ani bezhotovostní obchod s cizí měnou dle ZPS a nevykazují ani znaky investičního nástroje dle ZPKT, protože nemají povahu cenného papíru (ani zaknihovaného) ani derivátu*“.³³ V listopadu 2018 své stanovisko aktualizovala a rozšířila na tzv. převodní tokeny, které chápala jako synonymum k virtuálním měnám a kryptoměnám a podmnožinu kryptoaktiv.³⁴

Se zařazením převodních tokenů dle stanoviska se shoduje i ministerstvo financí, které dodává, že některá virtuální aktiva, tedy množina nadřazená převodním tokenům, mohou být finančními deriváty (opcemi, futures, swapy, forwardy a dalšími), a tedy i investičními nástroji ve smyslu § 3 odst. 1 ZPKT.³⁵

Pokyny Generálního finančního ředitelství k daňovému posouzení kryptoměn vesměs vycházejí z výše uvedeného a shrnují, že „*z hlediska daní z příjmů jsou kryptoměny považovány za věc nehmotnou, movitou a zastupitelnou*“.³⁶ Pro účely DPH vycházejí z pojetí kryptoměn v rozsudku SDEU ze dne 22. října 2015, Skatteverket v. David Hedqvist,

---

³² KONEČNÝ, Jaroslav. Non-Fungible Tokens a ochrana spotřebitele. *Revue pro právo a technologie*, 2023, č. 28, s. 202.

³³ Stanovisko ČNB Je k obchodování s bitcoiny nebo k jejich směně potřebné povolení ČNB?, ID: RS2014-02. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2014-02>.

³⁴ Stanovisko ČNB Je k obchodování s tzv. převodními tokeny nebo k jejich směně vyžadováno oprávnění ČNB?. ID: RS2018-13. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2018-13/>.

³⁵ Veřejná konzultace blockchain, virtuální měny a aktiva: využití technologie blockchain k evidenci cenných papírů. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Konzultace_2018-11-30_Verejna-konzultace-Blockchain-virtualni-meny-aaktiva.pdf.

³⁶ Informace k daňovému posouzení transakcí s kryptoměnami (např. bitcoin). In Financnisprava.cz [online]. [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf.

C-264/14 a považují je za „*alternativní platební prostředky, které jsou používány obdobným způsobem jako zákonné platební prostředky*“. Rozdílný pohled vysvětluje finanční správa tím, že DPH, na rozdíl od daní z příjmů, patří k daním harmonizovaným a jejím účelem je zajištění neutrality v hospodářské soutěži na vnitřním trhu.³⁷

Odlíšné chápání kryptoměn pro účely daní z příjmů a DPH posvětily i české soudy. „*Úprava daně z příjmů není na poli Evropské unie harmonizována a je založena na jiných principech než daň z přidané hodnoty (...)*“, konstatoval Krajský soud v Brně v rozsudku týkajícího se možného osvobození prodeje bitcoinů od DPFO.³⁸ Ačkoli tak zákon o DPH chápe kryptoměny jako „*alternativní platební prostředky*“, nerovná se tento pojem pojmu „*cizí měny*“ dle zákona o dani z příjmů. „*Těmi jsou (...) myšleny pouze peněžní prostředky emitované zahraničními centrálními bankami, jejichž oběh je těmito bankami regulován a je uzákoněn na území určité země nebo skupiny zemí.*“³⁹ Průkopnický krok středoamerického státu San Salvador, který 7. září 2021 oficiálně přijal bitcoin jako zákonné platidlo, je tak dle mého názoru v kontextu rozsudků pro chápání bitcoinu jako cizí měny irelevantní, protože Banco Central de Reserva de El Salvador nemá nad emitováním ani oběhem bitcoinů žádnou kontrolu.

2.3. Kryptoaktiva pohledem jednotné unijní regulace

Právo Evropské unie si kryptofenoménu dlouho nevšimalo. Poprvé až v 5. AML směrnici⁴⁰ platné od května 2018, jejíž definice „*virtuálních měn*“ je totožná s definicí EBA z roku 2014. Obrat nastal až s přijetím nařízení o trzích kryptoaktiv (MiCA)⁴¹, prvního komplexního harmonizovaného regulačního rámce pro kryptoodvětví. Nařízení vstoupilo v platnost 29. 6. 2023, dělená účinnost jeho jednotlivých částí je stanovena na rok 2024.

MiCA chápe pojem kryptoaktivum jako „*digitální zachycení hodnoty nebo práva, které může být převáděno a ukládáno elektronicky pomocí technologie distribuovaného registru nebo pomocí podobné technologie*“. Chápe jej jako větší množinu, jejímiž podmnožinami jsou jednotlivé druhy kryptoaktiv. MiCA výslovně pojmenovává tři z nich:

---

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2022, č. j. 30 Af 41/2020-49.

³⁹ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2022, č. j. 30 Af 29/2020-48.

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937.

- tokeny vázané na aktiva,
- elektronické peněžní tokeny
- a užité tokeny.

Tokeny vázané na aktiva definuje jako „*druh kryptoaktiva, které není elektronickým peněžním tokenem a jehož účelem je udržovat stabilní hodnotu tím, že odkazuje na jinou hodnotu nebo právo nebo jejich kombinaci, včetně jedné nebo více úředních měn*“. V praxi je pravděpodobně nejrozšířenějším kryptoaktivem spadajícím do této kategorie token PAX Gold (\$PAXG) vyskytující se např. na blockchainu Ethera, BNB Smart Chainu nebo Solany. PAX Gold emituje od roku 2019 společnost Paxos Trust Company a jeho cena je vázána na cenu jedné trojské unce zlata. Každý, kdo vlastní PAXG, je zároveň vlastníkem podkladového zlata, které společnost uchovává v trezorech v Londýně v poměru 1:1.⁴²

Jako elektronické peněžní tokeny označuje nařízení aktiva, „*jejichž cílem je udržovat stabilní hodnotu tím, že odkazují na hodnotu jedné úřední měny*“. Cílí tak na stablecoiny, tedy kryptoaktiva, která jsou navržena tak, aby udržovala stabilní hodnotu, čehož je dosahováno navázáním hodnoty stablecoinu na hodnotu fiat měny, nejčastěji amerického dolaru.⁴³ Mezi stablecoiny s největším tržní kapitalizací patří Tether (\$USDT), USD Coin (\$USDC), Dai (\$DAI), First Digital USD (\$FDUSD) a TrueUSD (\$TUSD).⁴⁴ Každý ze stablecoinů používá k udržení svého tzv. pegu neboli vázanosti jiný mechanismus. Emitenti Tetheru, USD Coinu, First Digital USD a TrueUSD drží americké dolary ve svých rezervách a k vyražení nového stablecoinu tak může dojít pouze, když zákazník do systému vloží stejné množství podkladové fiat měny. Zároveň si své tokeny může u emitenta kdykoli směnit za fiat měnu. Naproti tomu Dai je decentralizovaný stablecoin udržující peg pomocí kryptoměnového kolaterálu, který vloží uživatelé do smart kontraktu pokaždé, když chtějí vyrazit nový Dai.

Na regulaci stablecoinů a jejich emitentů je bezesporu obrovský zájem. Stablecoiny by ve volatilním světě kryptoaktiv měly plnit roli bezpečného přístavu a jejich vlastníci by se neměli bát ztráty jejich hodnoty. Odstrašujícím příkladem z minulosti je krach ekosystému Terra a stablecoinu TerraUSD (\$UST), který před svým zhroutilím dlouhodobě nabízel absurdní přibližně 19% roční úrok. MiCA úročení tokenů vázaných na aktiva i elektronických

⁴² Srov. CASCARILLA, Charles. PAX Gold white paper V 1.0. In Paxos.cz [online]. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://paxos.com/wp-content/uploads/2019/09/PAX-Gold-Whitepaper.pdf>.

⁴³ SUN, Weimin, et al. Security Tokens and Stablecoins Quick Start Guide: Learn How to Build STO and Stablecoin Decentralized Applications, Birmingham: Packt Publishing Limited, 2019. ISBN 9781838551063. s. 101.

⁴⁴ Sestaveno dle žebříčku datového agregátoru kryptoměn CoinGecko.com ke dni 8. 2. 2024.

peněžních tokenů zakazuje⁴⁵, k jedné z nejhorších událostí pro kryptoodvětví, během níž byly vymazány z trhu desítky miliard dolarů, tak možná ani nemuselo dojít.

Poslední regulovanou kategorií jsou užité tokeny, jež „jsou určeny pouze k poskytování přístupu ke zboží dodávanému nebo službě poskytované jejich vydavatelem“. Tuto definici nepovažuji za příliš šťastnou. Zejména pokud by byla vykládána restriktivně, tedy ve většině případů vydavatelům kryptoaktiv ku prospěchu. Ač tak může být „určeno“, v praxi jen málokteré kryptoaktivum bude plnit „pouze“ funkci jakési poukázky, aniž by se nevytratila jeho investiční, obchodní či spekulativní vlastnost. Do této marginální kategorie by tak uspokojivě mohly spadat snad jen tzv. soulbound tokeny, tedy nezaměnitelné a zároveň nepřevoditelné tokeny⁴⁶ využívané např. jako osvědčení či certifikáty,⁴⁷ avšak nařízení v recitálu 17 uvádí, že „definice kryptoaktiv nezahrnuje digitální aktiva, která nelze převádět jiným držitelům“, ačkoli jako příklad takových digitálních aktiv uvádí body nasbírané v rámci věrnostního programu pro zákazníky. Soulbound tokeny představené v květnu 2022 tak zákonodárci při vytváření regulace užitných tokenů zjevně na mysli neměli.

Dále se MiCA vztahuje na poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy, tedy zejména na burzy, směnární či provozovatele bitcoinů a povinnosti ukládá i emitentům kryptoaktiv jiných než tokenů vázaných na aktiva nebo elektronických peněžních tokenů. Naopak nedopadá na NFTs, řečí nařízení na „kryptoaktiva, která jsou jedinečná a nezastupitelná jinými kryptoaktivy, včetně digitálního umění a digitálních sběratelských předmětů“. Nevztahuje se ani na finanční kryptoaktiva, která jsou v rámci Unie již regulována, tedy na finanční nástroje a strukturované vklady ve smyslu směrnice MiFID nebo kryptoaktiva, která podléhají nařízení EU o prospektu.⁴⁸

De lege ferenda se jistě nabízí pojmenování dalších druhů kryptoaktiv a jejich zvláštní regulace. Jako první bych uvažoval o pojmenování velmi rozšířených tzv. governance tokenů, tedy kryptoaktiv, s kterými jsou spojena hlasovací práva. Jejich držitelé mohou hlasovat o návrzích na budoucí směřování projektu a také je sami podávat, z praktického hlediska se tak governance tokeny příliš neliší od akcií s hlasovacím právem. Podřazení konkrétního

---

⁴⁵ Viz čl. 40 a čl. 50 nařízení o trzích kryptoaktiv (MiCA).

⁴⁶ Srov. OHLHAVER, Puja, WEYL, Eric Glen, BUTERIN, Vitalik, Decentralized Society: Finding Web3's Soul. In Ssrn.com [online]. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=4105763>.

⁴⁷ Soulbound token obdrželi např. vlastníci prvního kryptotelefonu Solana Saga. Ten nyní prokazuje nákup telefonu, z čehož kupujícím dále plynou výhody. Zároveň je nepřevoditelný, a tak jej vlastníci nemohou zcizit, alespoň na blockchainu ne.

⁴⁸ NEUBAUEROVÁ, Zuzana. Nařízení EU o trzích s kryptoaktivy (MiCA). In Epravo.cz [online]. [cit. 2024-01-23]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/narizeni-eu-o-trzich-s-kryptoaktivy-mica-116453.html?mail>.

tokenu do dané kategorie je jednoduché a jasné, přínosnost regulace pak vidím v transparentnosti. Decentralizace správy je totiž nyní často pouze prázdným příslibem od vydavatelů retailovým investorům, jelikož nadpoloviční většinu tokenů a tím i hlasovacích práv drží vývojářský tým nebo privátní investor, byť třeba rozděleně na více adresách, aby to takříkajíc nevypadalo.

3. Jednotlivé zdanitelné činnosti související s kryptoaktivy

Jak ukázala předchozí kapitola, kryptoaktiva už dávno nejsou považována jen za prostředky k placení a stejně tak možnosti nakládání s nimi se dávno neomezuje jen na prostý nákup, převod a prodej. V úvodu každé z následujících podkapitol je každá z činností, s nimiž se kvůli jejich rozdílnému charakteru spojují různé otázky zdanění, krátce představena a následně je věnována pozornost zejména právní problematice s danou činností nejvíce související, ačkoli jsou některé otázky nepochybně společné více činnostem v této kapitole.

3.1. Investování do kryptoaktiv

Nejrozšířenější způsob, jakým daňoví poplatníci přicházejí do styku s kryptoaktivy, je, že do nich investují. Na burze, směnárně, v automatu nebo peer-to-peer nakoupí bitcoiny nebo několik altcoinů za fiat peníze a věří, že časem vzroste jejich hodnota. Obvykle po delší době své mince či tokeny prodají, čímž realizují zisk či ztrátu.

Výše popsaná situace je příkladem správy vlastního majetku. Pohledem teorie jde o typ plné správy, jejímž cílem je nejen udržování majetku a péče o něj jako v případě prosté správy, ale i jeho zhodnocování a rozmnožování. Každá osoba, která vykonává správu svého majetku, musí v této souvislosti také řešit, jestli se tato správa už nestává podnikáním.⁴⁹ Tyto činnosti nelze ztotožnit, jak vyplývá z usnesení NS ČR ze dne 21. 5. 2008, sp. zn. 29 Cdo 152/2007, podle něhož „*správa vlastního majetku není podnikáním a nemůže proto být ani předmětem podnikání obchodní společnosti (...)*“. Správa vlastního majetku není v našem právním řádu vymezena, při určení, zda už jde o podnikání, a tedy danění jiným způsobem, rozhodne naplnění či nenaplnění předpokladů podnikání dle § 420 an. OZ. Jsem toho názoru, že výše popsaná situace je příležitostným chováním osoby a nenaplnuje znak soustavnosti.

Fyzické osoby daní příjem ze správy vlastního majetku v režimu § 10 ZDP (ostatní příjmy). Prodej kryptoměn v tomto režimu nepodléhá sociálnímu ani zdravotnímu pojištění.⁵⁰ Nelze opomenout, že ke zdanitelné události nedochází pouze při prodeji, ale i v případě směny jedné kryptoměny za druhou, jak vyplývá z díkce § 3 odst. 2 ZDP. Na to by si měli dát pozor například poplatníci, kteří svá volatilní kryptoaktiva smění do stablecoinů, ale z krypta „nevystoupí“ a nechají si stablecoiny připravené na případné další nákupy. Navíc se jedná

⁴⁹ HULMÁK, Milan. Správa vlastního majetku a podnikání. *Právník* č. 3. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2021. ISSN 0231-6625. s. 175.

⁵⁰ HANYCH, Michal, Anna DRGOVÁ a Michal GREMLICA. Zdanění kryptoměn. In *Smpl.cz* [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>.

o nepeněžní příjem a je tak nutné jej ocenit podle pravidel právního předpisu upravujícího oceňování majetku.

Pouhá změna hodnoty kryptoaktiva při jeho vlastnictví se nedaní, nikoli však proto, že by kolísání jeho ceny mělo co dočinění s nerealizovanými kursovými rozdíly (tato úprava souvisí s cizími měnami; kryptoaktiva cizími měnami nejsou⁵¹), ale proto, že nárůst hodnoty vlastněného kryptoaktiva nelze považovat za skutečný příjem ve smyslu usnesení NSS č.j. 2 Afs 42/2005-136. S tímto závěrem by se dalo polemizovat. Pakliže někdo nakoupí 1 BTC za cenu 5 000 USD a během toho, co jej vlastní, vyroste jeho cena na 50 000 USD, může si teď oproti svému bitcoinu vzít v některém z DeFi protokolů desetkrát větší půjčku nebo bitcoin použít jako kolaterál k otevření desetkrát větší pákové pozice. I přesto považuji současný výklad za správný a jediný možný, neboť zdanění nerealizovaných zisků by byl pro fyzickou osobu téměř nemožný úkol.

Jinak se daní prodej kryptoaktiv vložených do obchodního majetku v rámci podnikání. Obchodním majetkem poplatníka DPFO se dle § 4 odst. 4 ZDP rozumí „část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci“. Každý poplatník by si měl být vědom, zda konkrétní majetkovou položku má zařazenou do obchodního majetku či nikoli, s ohledem na rozdílné daňové režimy.⁵² Pakliže poplatník prodává majetek zařazený do obchodního majetku, je dosažený příjem příjmem z podnikání dle § 7 ZDP a také vstupuje do vyměřovacího základu pro sociální a zdravotního pojištění.⁵³ Prodej kryptoaktiv zařazených do obchodního majetku se podnikateli vyplatí, pakliže je jeho investice ztrátová. Příjem z prodeje je pak příjmem z podnikání a poplatník docílí daňově uznatelné ztráty, která může vzniknout pouze z dílčích základů daně ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP) nebo z nájmu (§ 9 ZDP).⁵⁴ O tu si může snížit dílčí základy daně u příjmů podle § 7 až § 10 ZDP. Naopak v případě, kdy je jeho investice zisková, může podnikatel přemýšlet o vyřazení kryptoaktiv z obchodního majetku a jejich prodeji a zdanění podle § 10 ZDP.

---

⁵¹ Srov. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2022, č. j. 30 Af 29/2020-48.

⁵² VESELÝ, Martin. Obchodní majetek. In Du.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/obchodni-majetek-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Esd_VvQ8Askb9d-8qNljgAE/.

⁵³ Zdanění příjmů z prodeje majetku pro podnikání – varianty řešení prodeje. In Danovetipy.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: <http://www.danovetipy.cz/clanky/detail/majetek-v-podnikani-16>.

⁵⁴ DĚRGEL, Martin. Odčitatelné položky od základu daně z příjmů. In Zivnostnik.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/odcitatelne-polozky-od-zakladu-dane-z-prijmu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgcgdAz85qzKbi5wSV3hgDE/>.

Právníků osob se starosti s určením správného dílčího základu daně ani s vkládáním kryptoaktiv do obchodního majetku či vyřazováním z něj netýkají. Daňový základ je jen jeden a jsou jím příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem a jejich obchodním majetkem je veškerý majetek, který jim patří. Dotýká se jich však povinnost vést účetnictví dle § 1 odst. 2 ZoÚ. S účtováním kryptoaktiv se vypořádalo ministerstvo financí již roku 2018 a nezávazně doporučilo „úctovat a vykazovat digitální měny jako zásobu „svého druhu“ ve smyslu § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb“.⁵⁵ Při nákupu kryptoaktiv je použita pořizovací cena (cena pořízení + vedlejší pořizovací náklady). Způsob, jakým se oceňují kryptoaktiva při vyskladnění, zákon neurčuje, účetní jednotky si tak mohou zvolit např. mezi oceněním metodou váženého aritmetického průměru (VAP), metodou first-in, first-out (FIFO) nebo metodou last-in, first-out (LIFO), dle toho, jaká je pro ně v daném zdaňovacím období nejvýhodnější.⁵⁶ Vítanou změnou je novela č. 349/2023 Sb. zavádějící od roku 2024 možnost účtovat v cizí (tzv. funkční) měně, konkrétně v EUR, USD nebo GBP. Pokud právnická osoba nakupuje a prodává kryptoaktiva na celosvětovém trhu, nejspíše tak činí vůči americkému dolaru. Pokud účetní jednotka splní podmínky a rozhodne se pro účtování v cizí měně, odpadne jí starost přepočítávat hodnotu transakcí na české koruny.

3.1.1. Časový test

Jednou z možností, jak své investice osvobodit od daní, bývá tzv. časový test. Spočívá v daňovém osvobození úplatného převodu majetku, pokud ten měl poplatník nebo jeho předek ve vlastnictví po určitou dobu. Pelc uvádí, že „časové limity (časové testy) jsou voleny proto, aby nešlo o koupi a prodej majetku s cílem dosažení zisku, nýbrž o změnu majetku v peněžní ekvivalent.“⁵⁷ V České republice jsou po splnění různých časových testů dvou, pěti či deseti let od daně osvobozeny příjmy z prodeje nemovitých věcí a po splnění časového testu tří let příjmy z prodeje cenných papírů, tedy např. z akcií, podílových listů, dluhopisů aj. Časový test pro osvobození příjmů z prodeje kryptoaktiv stanoven není, což dlouhodobě kritizuje značná část nejen investorů, ale i odborné veřejnosti a volají po srovnání

---

⁵⁵ Sdělení k účtování a vykazování digitálních měn. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Ucetnictvi_2018_Sdeleni-MF-k-uctovani-a-vykazovani-digitalnich-men.pdf.

⁵⁶ Srov. JURAN, Kirill. Rozhovor. In Bitcoinovej kanál, YouTube [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.youtube.com/live/odjk2GgyqR0?si=_c1vuBdaAMQk6oOL&t=4200.

⁵⁷ PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 46.

podmínek.⁵⁸ Kovanda uvádí, že „řada kryptoměn se dnes chová jako technologické akcie a už jen z tohoto důvodu postrádá smysl časový test v případě krypta neuplatňovat, když u akcií platí.“⁵⁹ Stejného názoru je i Havránek, jenž vidí argumenty pro zavedení časového testu „v přístupu jiných evropských států, zabránění casino efektu a prostém srovnání s jinými investičními produkty.“⁶⁰

Jak vyplývá z judikatury Ústavního soudu, stát nesmí při osvobození určitého druhu příjmů, tedy poskytnutí výhody určité skupině obyvatel, „postupovat libovolně a z jeho rozhodnutí musí vyplývat, že tak činí ve veřejném zájmu“.⁶¹ Veřejný zájem na daňovém zvýhodnění příjmů z cenných papírů bezpochyby existuje. Stát tak podporuje např. příliv kapitálu k ekonomicky činným subjektům, ale i spoření si na stáří formou investic. Domnívám se, že v případě kryptoaktiv je naplnění požadavku veřejného zájmu složitější. Investice do kryptoaktiv bez vydavatele nijak nepřispívají k rozvoji ekonomiky a z historických dat vyplývá, že počet kryptoaktiv vhodných k svépomocnému zajištění jedince ve stáří se dá spočítat na prstech jedné ruky. Právní komparatistika naopak pádný argument pro osvobození příjmů z investic do kryptoaktiv po splnění časového testu nabízí. V Německu jsou po splnění časového testu jednoho roku kryptoaktiva od daně z příjmů osvobozeny. Německý zákon o daních z příjmů (Einkommensteuergesetz) s kryptoaktivy sice přímo nepočítá, pokyny vydané Spolkovým ministerstvem financí z roku 2022⁶² ale vysvětlují, že prodej kryptoaktiv fyzickými osobami je zdaňován jako ostatní příjem (Sonstige Einkünfte) plynoucí z tzv. soukromých transakcí a po uplynutí jednoho roku je od daně osvobozen. Lhůta se v případě kryptoaktiv neprodlouží ani v případě, kdy poplatník použije virtuální mince jako předmět zápůjčky nebo ke stakingu.⁶³

Přesto existuje od ledna 2024 i pro české investory možnost, jak mít přímou expozici vůči spotovému Bitcoinu a zároveň využívat daňových výhod plynoucích z dlouhodobého držení cenných papírů, a to díky schválení spotových ETFs na Bitcoin a jejich zalistování

---

⁵⁸ HRON, Michal. Časový test či osvobození od daně? Jak na zdanění kryptoměn očima expertů. In Finmag.cz [online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.finmag.cz/finance/441162-casovy-test-ci-osvobozeni-od-dane-jak-na-zdaneni-kryptomen-ocima-expertu>.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Nález Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 2/02.

⁶² Einzelfragen zur ertragsteuerrechtlichen Behandlung von virtuellen Währungen und von sonstigen Token. In Bundesfinanzministerium.de [online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Pressemitteilungen/Finanzpolitik/2022/05/2022-05-09-einzelfragen-zur-ertragsteuerrechtlichen-behandlung-von-virtuellen-waehrungen-und-von-sonstigen-token-bmf-schreiben.pdf>.

⁶³ Tamtéž.

na přední americké burzy. Dle vyjádření ČNB lze burzovně obchodované fondy podřadit pod cenné papíry kolektivního investování.⁶⁴ Tzn. že pokud poplatník koupí bitcoinový ETF jako např. Grayscale Bitcoin Trust (\$GBTC) nebo BlackRock iShares Bitcoin Trust ETF (\$IBIT) a prodá jej po více než 3 letech, bude jeho příjem osvobozen dle § 4 odst. 1 písm. u) ZDP. I tato nová skutečnost je de lege ferenda dalším argumentem pro srovnání podmínek.

3.2. Obchodování kryptoaktiv

Zatímco při investování do kryptoaktiv provede poplatník zpravidla jen několik obchodů v řádu let a své kryptoměny po většinu času vlastní, aniž by s nimi prováděl jakékoli operace, u tradingu je situace jiná. Day trading je činnost, kdy trader realizuje četné transakce za účelem zisku v rámci jednoho dne.⁶⁵ U počítače tráví každý den několik hodin.

Hranice mezi pouhou správou vlastního majetku a podnikáním je v tomto případě pravděpodobně překročena. „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele,*“ uvádí § 420 OZ. Profesionální obchodníci uvedené pojmové znaky samostatnosti, soustavnosti, účelu dosažení zisku a další bezesporu naplňují, což je dle pokynů GFŘ z roku 2022⁶⁶ rozhodující pro zařazení příjmů pod § 7 ZDP (příjmy ze samostatné činnosti). Od novely provedené zákonem č. 267/2014 Sb. přitom nezáleží, zda mají poplatníci ke své činnosti podnikatelské oprávnění či nikoli – pokud má jejich činnost znaky podnikání, jejich příjmy spadají pod gesci § 7 ZPD.⁶⁷ Hájek výklad zjednodušuje a uvádí, že obchodování vykazuje známky podnikání, pokud tradeři obchodují aktivně každý den několik hodin, zkrátka mají obchodování jako svůj hlavní zdroj obživy.⁶⁸ Existuje však i názor, že trading kryptoaktiv pro osobní potřebu je stále správou vlastního majetku a spadá pod § 10 ZDP. Uspokojivou odpověď na složitou otázku tak nejspíš poskytne až případné rozhodnutí soudu. Právnícká osoba zdaní příjmy z tradingu spolu se svými celkovými příjmy. Pokud tvoří trading

---

⁶⁴ Stanovisko ČNB Pod jaký investiční nástroj lze podřadit cenné papíry vydané tzv. Exchange Traded Funds (ETF)? ID: RS2010-05. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financi-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2010-05>.

⁶⁵ KRISTKO, Ondřej Ch. a IVANOV, Filip. Krypto jednoduše: nejen o bitcoinu pro začátečníky. Praha: Fizio/Cuddle, 2022. ISBN 978-80-908809-0-0. s. 44.

⁶⁶ Informace k daňovému posouzení transakcí s kryptoměnami (např. bitcoin). In Financnisprava.cz [online]. [cit. 2024-01-30]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf.

⁶⁷ PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 121.

⁶⁸ HÁJEK, Kryštof. Zdanění kryptoměn – krypto a daně v roce 2024. In Coinmate.cz [online]. [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://coinmate.io/cz/zdaneni-kryptomen/>.

kryptoaktiv převážnou část její činnosti, nejspíš se jí vyplatí zvolit režim vedení účetnictví a placení daní v cizí měně.

Důležitým aspektem pro stanovení výše daňové povinnosti je i správné určení okamžiku, kdy došlo ke skutečnému zvýšení majetku. To se liší v závislosti na tom, kde a jak poplatník obchoduje. U aktivního obchodníka asi nelze očekávat, že bude provádět desítky transakcí denně peer-to-peer a běhat z jedné schůzky na druhou nebo se snažit v krátkodobém horizontu zvítězit nad vysokými poplatky směnárů či kryptoautomatů. V zásadě má tak dnes 4 možnosti, kde obchodovat:

- na centralizovaných spotových burzách (např. Binance),
- na centralizovaných derivátových burzách (např. Binance Futures),
- na decentralizovaných spotových burzách (např. Uniswap)
- a na decentralizovaných derivátových burzách (např. dYdX).

Na tzv. spotových burzách osoba skutečně mince či tokeny nakupuje a prodává a může si je kdykoli vybrat na svoji blockchainovou adresu. Na derivátových platformách osoba obchoduje pouze s kontrakty vázanými na cenu podkladového aktiva. Většina obchodníků volí druhou možnost, například kvůli ještě nižším poplatkům nebo možnosti využití finanční páky a z toho plynoucí větší flexibilitě, co se týče kapitálu. Centralizované burzy provozuje právnická osoba, která se musí řídit většími či menšími regulacemi dle toho, kde sídlí nebo poskytuje své služby. Působí jako zprostředkovatel mezi účastníky trhu a jako správce obchodovaných aktiv.⁶⁹ Naproti tomu decentralizované burzy párují nákupní a prodejní příkazy přímo na blockchainu.⁷⁰ Obchodování probíhá z peněženek, resp. adres obchodníků prostřednictvím chytrých kontraktů a uživatelé decentralizované burzy si nemusí zakládat účet.⁷¹ Entita, která decentralizovanou burzu vyvíjí, má obvykle kontrolu pouze nad front-endem burzy, kterým je webová stránka sloužící k jednoduchému přístupu na burzu. Vypořádávání obchodů nebo přístup uživatelů na burzu nemůže ovlivnit.

Z výše uvedeného je patrné, že při interakci s decentralizovanými burzami má osoba nad svými prostředky po celou dobu úplnou kontrolu, kdežto na centralizovaných burzách nikoli. Hanych a kol. vysvětlují, že centralizované burzy fungují tak, že uživatel vloží

---

⁶⁹ What Is a Spot Market and How to do Spot Trading? In Binance.com [online]. [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-a-spot-market-and-how-to-do-spot-trading>.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ Tamtéž.

prostředky na jejich kryptoměnovou adresu, následně si virtuálně hraje s ukazateli a burza mu v případě, že zažádá o výběr, vrátí případné zhodnocení podle jeho pokynu zpět.⁷² Až tímto okamžikem dochází k reálnému zvýšení majetku a až tento obchod se daní. I v tomto případě se ale najdou opačné názory a české soudy tak před sebou mohou mít další výzvu, jak udělat v danění obchodů s kryptoaktivy pořádek. Ještě složitější je ve světle rozhodnutí NSS čj. 2 Afs 42/2005-136 situace, kdy si zákazník nevybere kryptoaktiva, které na centralizované burze zhodnotil, na svoji adresu, ale přepošle si je na jinou centralizovanou burzu. Naproti tomu na decentralizovaných burzách se všechny transakce vypořádávají na blockchainu a uživatel má směřovaná kryptoaktiva ihned k dispozici na své kryptoměnové adrese. Není pochyb, že okamžik zvýšení majetku tak nastává ihned po každém ziskovém obchodě.

3.3. Těžba kryptoaktiv

Další možností, jak získat příjem z kryptoaktiv, je jejich těžba. Jedná se o proces, při kterém se pomocí strojově náročného výpočtu hledá další blok pro napojení do blockchainu.⁷³ Těžba je důležitá pro dosahování konsenzu a ověřování transakcí, proto je její provádění motivováno odměnou v podobě nově emitovaných mincí a poplatků za transakce. Nejznámějším kryptoaktivem, které lze těžít, je Bitcoin (\$BTC). V počátcích se těžba bitcoinů prováděla na procesorech osobních počítačů, ale jak se do procesu zapojovalo více těžařů a náročnost těžby stoupala, přesouvala se přes GPU, FPGA až k speciálním strojům zvaným ASIC minery.⁷⁴ Postupem času vznikla i další kryptoaktiva, která dosahují konsenzu pomocí mechanismu Proof of Work, a tím pádem je lze těžít. K největším patří Dogecoin (\$DOGE), Bitcoin Cash (\$BCH), Litecoin (\$LTC), Ethereum Classic (\$ETC) a Kaspas (\$KAS).⁷⁵

Dnes je těžba vysoce specializovanou činností, která se v domácích podmínkách zejména kvůli ceně elektřiny již dávno nevyplatí. Jako taková naplňuje všechny znaky podnikání dle § 420 OZ i živnosti dle § 2 ŽZ a zákonodárce ji neuvádí ani v negativním výčtu § 3 ZŽ mezi činnostmi, které živností nejsou. To znamená, že pro těžbu kryptoaktiv je potřeba vlastnit příslušné živnostenské oprávnění. Jedná se o živnost volnou, konkrétně obor činnosti č. 56 „*Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat,*

⁷² HANYCH, Michal, Anna DRGOVÁ a Michal GREMLICA. Zdanění kryptoměn. In Smpl.cz [online]. [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>.

⁷³ STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan. Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky. Třetí rozšířené vydání. Finance pro každého. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-1043-8. s. 90.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Sestaveno dle žebříčku datového agregátoru kryptoměn CoinGecko.com ke dni 12. 2. 2024.

hostingové a související činnosti a webové portály“. Obor činnosti č. 81 „*Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem*“ nepřipadá v úvahu, jak ostatně výslovně uvádí nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností.

Fyzické osoby daní příjem ze živnostenského podnikání dle § 7 odst. 1 písm. a) ZDP bez ohledu na to, zda živnostenské oprávnění mají či nemají.⁷⁶ Příjem také vstupuje do vyměřovacího základu pro sociální a zdravotní pojištění. Na druhou stranu si dle § 7 odst. 3 ZDP mohou od tohoto příjmu odečíst „*výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení*“, a tím si snížit dílčí základ daně. Takto uznatelné budou zejména náklady na elektrinu a případně pronájem prostor nebo jejich ostraha. Těžební stroje jsou hmotným majetkem a jako takové jsou z daňových výdajů vyloučeny. Poplatník je však může daňově umorit dle § 24 odst. 2 ZDP pomocí odpisů.⁷⁷ Zákon nabízí fyzickým osobám i možnost uplatnění paušálních výdajů. V takovém případě může těžař, jelikož je živnostník, uplatnit výdaje ve výši až 60 % z příjmů. Limit pro výdajový paušál činí 1 200 000 Kč a nelze vykázat daňovou ztrátu.

Zvýšenou pozornost musí poplatník opět věnovat okamžiku příjmu, tzn. reálnému zvýšení majetku. Dle pokynů GFŘ k němu nedochází při získání kryptoměny těžbou, ale až zpeněžením vytěžených kryptoměn nebo jejich směnou za jiné zboží. Stejného názoru je i Hanych a kol.⁷⁸ a Hájek⁷⁹. Tento přístup považuji za správný, protože odpovídá realitě – ačkoli těžaři obvykle těží konstantně, 24 hodin denně a 7 dní v týdnu, co se týče prodeje natěžených mincí často vyčkávají měsíce i roky na vhodný okamžik cyklického trhu s kryptoaktivy. Když cena roste, prodávají více, a když klesá, prodávají méně.⁸⁰ De lege ferenda by z důvodu zvýšení právní jistoty bylo vhodné skutečnost zdaňování vytěžených kryptoaktiv až v okamžiku jejich prodeje obsáhnout i v textu zákona, komparativně po vzoru slovenského zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmov, který výslovně uvádí, že „*do základu daně se nezahrnuje příjem z virtuální měny nabyté těžbou ve zdaňovacím období jejího vytěžení; tento příjem se zahrne do základu daně ve zdaňovacím období realizace prodeje*

---

⁷⁶ Srov. PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 121.

⁷⁷ Srov. tamtéž, s. 365.

⁷⁸ HANYCH, Michal, Anna DRGOVÁ a Michal GREMLICA. Zdanění kryptoměn. In Smpl.cz [online]. [cit. 2024-02-16]. Dostupné z: <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>.

⁷⁹ HÁJEK, Kryštof. Zdanění kryptoměn – krypto a daně v roce 2024. In Coinmate.cz [online]. [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://coinmate.io/cz/zdaneni-kryptomen/>.

⁸⁰ Srov. Bitcoin: Miner Reserve – All Miners. In Coindesk.com [online]. [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: [https://www.coindesk.com/resizer/yCKQf8bC0f3MoBOT_IMiTR_AA4=/811x511/filters:quality\(80\):format\(webp\)/cloudfront-us-east-1.images.arcpublishing.com/coindesk/GL3HUY7DLRCVZNDLOBVMMV5ZXE.png](https://www.coindesk.com/resizer/yCKQf8bC0f3MoBOT_IMiTR_AA4=/811x511/filters:quality(80):format(webp)/cloudfront-us-east-1.images.arcpublishing.com/coindesk/GL3HUY7DLRCVZNDLOBVMMV5ZXE.png)

virtuální měny“. Pokyny GFŘ nemají totiž z důvodu absence normotvorné pravomoci výkonného orgánu povahu obecně závazného předpisu a jsou závazné pouze pro správce daně.

Právníké osoby zaúčtují vytěžená kryptoaktiva v ocenění vlastními náklady a souvztažně na příslušném účtu nákladů určeném k účtování změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace zaúčtují jejich snížení.⁸¹ Zásoby vlastní činnosti se zdaňují až při prodeji, zdanitelný příjem proto v tomto případě také vzniká až okamžikem zpeněžení nebo směny vytěžených kryptoaktiv.

Jinak je tomu v případě tzv. těžebních skupin neboli poolů. V těžební skupině je jeden administrátor skupinové těžby a několik tisíc skupinových těžařů. Administrátor skupinové těžby sleduje, kolik práce vykonali jednotliví těžaři, a podle toho jim rozděluje odměny, které skupina získala jako celek.⁸² Jednotliví těžaři tak vlastně poskytují výkon administrátorovi, za což jim ten dává stanovenou odměnu. Ač se mi zdá nedůvodné přisuzovat těžbě v poolu jiný daňový režim, domnívám se, že správný výklad právních předpisů vyžaduje zdanění příjmů z těžby v poolu již v okamžiku obdržení vytěžených kryptoměn, ne až při jejich prodeji.

Z pohledu DPH nenaplnuje nezávislá těžba znaky žádného ze základních plnění z § 2 ZPDH, která jsou předmětem daně. Nejedná se ani o poskytnutí služby. Pro tu vyžaduje judikatura SDEU „*existenci přímé souvislosti mezi poskytnutou službou a získanou protihodnotou*“.⁸³ Zisk kryptoaktiva těžbou však ve značné míře ovlivňuje náhoda, a neexistuje tak dostatečná spojitost mezi aktivitou těžaře a odměnou. Z pohledu DPH se nejedná ani o ekonomickou činnost. Nelze totiž určit protistranu, které by těžař dodával zboží či poskytoval službu, nebo naopak od které by pořizoval. Tím pádem zde chybí přímá vazba, resp. smluvní vztah mezi poskytovatelem a příjemcem.⁸⁴

V případě těžby v poolech je tomu naopak. Poskytovatele i příjemce v tomto vztahu lze jednoznačně určit, stejně tak odměna za poskytnutý výkon je předvídatelná, jelikož je

---

⁸¹ Informace k daňovému posouzení transakcí s kryptoměnami (např. bitcoin). In *Financnisprava.cz* [online]. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf.

⁸² LÁNSKÝ, Jan. *Kryptoměny*. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-722-4. s. 14.

⁸³ Rozsudek ze dne 22. června 2016, *Odvolačí finanční ředitelství v. Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, bod 22.

⁸⁴ Srov. SAUEROVÁ Klára a HAVRDOVÁ, Dominika. *Kryptoměny z hlediska DPH*. In *Roedl.cz* [online]. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: <https://www.roedl.cz/cs/cz/media/newsletter/newsletter/Documents/NL2205CZ.pdf>.

určena poměrně k celkovému výkonu poolu. Každému těžařovi ve skupině je její výše obvykle předem známá. Těžba v poolu je vlastně poskytnutí výkonu za kryptoaktiva, tedy poskytnutí služby za úplatu, a to DPH podléhá. Pro určení těžby jako předmětu daně je ještě nutné, aby se místo plnění nacházelo v tuzemsku. Správce poolu bude téměř vždy podnikatel, tedy osoba povinná k dani, a místem plnění dle základního pravidla v § 9 odst. 1 ZDPH tak bude místo, kde má sídlo. Až na jednu menší výjimku v podobě českého Braiins Poolu (dříve Slush Poolu) společnosti Braiins Systems s.r.o. sídlí všechny pooly v zahraničí, těžba v těchto poolch tudíž není předmětem DPH v tuzemsku a nepodléhá zdanění v České republice.

Lze uzavřít, že současný stav odlišných daňových režimů pro nezávislou těžbu a pro těžbu ve skupině vytváří dle mého názoru nedůvodnou nerovnost mezi subjekty a pro svoji jedinečnost by vyžadoval speciální právní úpravu. Mám za to, že úprava příjmových daní ve vztahu k těžařům porušuje princip neutrálnosti. Ten říká, že zdanění nemá narušovat hospodářskou soutěž a ovlivňovat ekonomické rozhodování subjektů.⁸⁵ Rozdílný okamžik zdanění ale volbu těžařů, jakým způsobem budou těžit, resp. zda budou opravdu těžit nebo „jen“ poskytovat svůj výkon za odměnu, bezpochyby ekonomicky ovlivňují.

3.4. Staking a úročení kryptoaktiv

Těžba není jediným způsobem, jak zabezpečovat provoz blockchainu. Novější smartchainy volí pro ověřování a zpracovávání transakcí mechanismus stakingu. Proof of Stake je v porovnání s Proof of Work energeticky méně náročný, ekologičtější a minci obvykle zatěžuje menší inflací díky nutnosti menších odměn pro ověřovatele. Na začátku procesu je náhodně vybrán validátor, který vložil dostatek kryptoaktiva v sázku (angl. stake, odtud název staking). Ten ověří a přidá blok. Pokud ostatní validátoři potvrdí, že validoval správně a nepodváděl, získá za svou činnost odměnu. Pokud se však dopustí chyby, bude potrestán tzv. slashingem, tedy odejmutím části zastakované kryptoměny. Mechanismus Proof of Stake představila roku 2012 kryptoměna Peercoin, v roce 2022 na něj přešlo i Ethereum.

Staking bývá někdy také označován jako virtuální těžba.⁸⁶ Obě činnosti jsou si podobné a z daňového hlediska je zdanění příjmů ze stakingu téměř shodné se zdaněním příjmů z těžby. Činnost validátora naplňuje znaky živnostenského podnikání a fyzické osoby ji daní dle § 7 odst. 1 písm. a) ZDP. Analogií k nezávislé těžbě usuzuji, že k okamžiku příjmu

---

⁸⁵ KARFÍKOVÁ, Marie. Teorie finančního práva a finanční vědy. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-935-0. s. 144.

⁸⁶ BASHIR, Imran. Mastering Blockchain: Distributed Ledger Technology, Decentralization, and Smart Contracts Explained, 2nd Edition, Birmingham: Packt Publishing, 2018. ISBN 978-1-788839-04-4. s. 220.

dochází až zpeněžením získaných kryptoměn nebo jejich směnou za jiné zboží. Zároveň však považují za důležité upozornit, že tento závěr je z pohledu právní komparatistiky v rozporu s Revenue Ruling 2023-14 Úřadu pro daňovou službu USA navazujícího na případ Jarrett v. United States⁸⁷. „*Pokud daňový poplatník stakuje nativní kryptoměnu proof-of-stake blockchainu a obdrží další jednotky kryptoměny jako odměnu při validaci, spravedlivá tržní hodnota obdržených odměn za ověření je zahrnuta do hrubého příjmu daňového poplatníka ve zdaňovacím roce, v kterém daňový poplatník získal právní panství a kontrolu nad odměnami za validaci,*“⁸⁸ uvádí oficiální výklad amerických daňových předpisů.

Jelikož mechanismus Proof of Stake obvykle favorizuje validátory, kteří stakují co nejvíce kryptoměn po co nejdéle dobu, což má ukazovat jejich zainteresovanost v systému, tvoří se i u stakingu pooly.⁸⁹ V nich je jeden validátor a množství tzv. delegátorů, kteří validátorovi delegují svá kryptoaktiva výměnou za poměrnou část ze zisků poolu. Delegování kryptoaktiv výměnou za odměnu je podobné poskytování těžebního výkonu za odměnu, analogií k těžbě v poolu lze tedy argumentovat, že k okamžiku příjmu dochází již obdržetím kryptoaktiv od validátora. Daňový poplatník má dle mého názoru přesto možnost, jak okamžik příjmu ovlivnit – odměny, na které má nárok, se na jeho adresu ve většině případů nepřipisují automaticky a zůstávají u validátora do doby, než si je delegátor nárokuje provedením výběrové transakce. Domnívám se, že dokud delegátor tuto transakci neprovede, k zvýšení jeho majetku nedojde. Delegovaný staking nepovažuji za soustavnou činnost ani za poskytování služby. Jedná se spíše o zapůjčení věcí (kryptoaktiv) validátorovi. Odměnu by pak fyzické osoby zdaňovaly v režimu § 8 odst. 1 písm. g) ZDP jako úroky ze zápůjčky.

Jako staking bývá označováno i jakékoli jiné uzamykání kryptoaktiv do smart kontraktů či na centralizované burzy, ačkoli k ověřování transakcí s jejich pomocí vůbec nedochází. Projekty se tak úročením snaží motivovat investory k vlastnění daného kryptoaktiva a redukcí prodejního tlaku, centralizované burzy pak se zapůjčenými aktivy

---

⁸⁷ V případě Jarrett v. United States (No. 3:21-cv-00419) šlo o nespokojenost manželů Jarrettových, kteří zaplatili daň z obdržených odměn za staking a následně ji požadovali zpátky, jelikož obdržené tokeny „neprodali, nevyměnili ani s nimi jinak nenaložili“. Úřad pro daňovou službu jim po podání žaloby sice vyhověl, tím však zabránil projednávání věci před soudem a vydání precedentu. Rozhodnutí se žalobou nezabývat potvrdil i odvolací soud, když uvedl, že „žaloby na vrácení peněz existují pouze za účelem získání jakékoli daně z vnitřních příjmů, která byla údajně nesprávně nebo nezákonně vyměřena nebo vybrána“.

⁸⁸ Revenue Ruling 2023-14. In Irs.gov [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/tr-23-14.pdf>.

⁸⁹ Srov. ŠKVORC, Bruno a kol. A Developer's Guide to Ethereum. Melbourne: SitePoint, 2018. ISBN 978-1-925836-01-1. s. 96.

nakládají dle smluvních podmínek. Úrok je obvykle předem znám a pevně stanoven. Fyzické osoby zdaní příjem z úroků na kryptoaktivech dle § 8 ZDP (příjmy z kapitálového majetku).

3.5. P2P obchody s kryptoaktivy neboli vekslování; směňování

Vstoupit ze světa fiat měn do světa kryptoaktiv nebo z něj vystoupit není stále příliš jednoduché. Většina burz a zahraničních směnáren nepřijímá české koruny a platba kartou nebo nákup v bitcoinovém automatu obere uživatele o několik procent na poplatcích. Navíc není výjimkou, že banky transakce mířící k obchodníkům s kryptoaktivy blokují.⁹⁰ Řešením je nákup kryptoaktiv tzv. peer-to-peer, což v tomto případě označuje obchod přímo mezi uživateli bez účasti třetí strany, často tzv. na ulici. I z toho důvodu se v domácí komunitě kryptonadšenců vžil pro P2P obchodování název vekslování. Novodobí veksláci se na internetových skupinách, fórech či skrze speciální aplikace domlouvají se zájemci, s kterými následně směňují fiat měnu za kryptoaktiva za mírný poplatek. K lepšímu nacházení protistrany v nejbližším okolí přispívají i vývojáři české společnosti SatoshiLabs v rámci jejich celosvětově rozšířené aplikace s příhodným názvem Vexl.⁹¹ Jelikož nejsou kryptoaktiva považována za bankovky, mince, šeky, bezhotovostní peněžní prostředky ani elektronické peníze, nevztahuje se na ně zákon č. 277/2013 Sb., o směnářské činnosti, a k jejich směně za fiat měny není na rozdíl od směny klasických měn potřeba povolení k činnosti směnárníka uděleného ČNB. Rozvoji peer-to-peer kryptoekonomiky tak nic nebrání.

Z pohledu příjmových daní je vekslování jednoduchá situace. Straně kryptoaktiva nakupující zdanitelný příjem nevzniká, straně kryptoaktiva prodávající vzniká, pakliže se aktivum od nákupu zhodnotilo a strana realizuje zisk. Fyzická osoba zdaní příjem dle § 7 ZDP v případě, že její činnost naplňuje znaky podnikání, jinak dle § 10 ZDP. Zvýšenou pozornost si zaslouží vekslování se stablecoiny, tedy například když vekslák vykoupí od zájemce Tethery (\$USDT) za 22 Kč a o pár měsíců později je prodá jinému zájemci za 23 Kč. I tento rozdíl je třeba zdanit stejně jako prodej ostatních kryptoaktiv. De lege ferenda by se však dalo uvažovat o privilegovaném postavení stablecoinů z důvodu podobnosti se směnou peněz z účtu vedeného v cizí měně a jejich následnému osvobození od daně do limitu 50 000 Kč dle § 10 odst. 3 písm. a) ZDP a případně úplnému osvobození bez limitu, jak tomu bylo dle dřívější dikce § 4 odst. 1 písm. ze) ZDP do 31. 12. 2023, než vstoupil v účinnost

⁹⁰ Srov. VÁVRA, Jan. Moneta blokuje klientům přístup na největší světovou burzu kryptoměn. In E15.cz [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/kryptomeny/moneta-blokuje-klientum-pristup-na-nejvetsi-svetovou-burzu-kryptomen-1394147>.

⁹¹ Srov. WACHUTKA, Matouš. Bitcoinové vekslování. In Alza.cz [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/bitcoinove-vekslovani>.

tzv. konsolidační balíček⁹². Stablecoiny by pro tento účel bylo potřeba vyjmout z režimu § 10 odst. 1 písm. b) ZDP, na který se osvobození dle § 10 odst. 3 písm. a) ZDP nevztahuje.

Otázka zařazení směny kryptoměn za fiat měny do předmětu DPH je v rámci EU vyřešena již od roku 2015 díky rozsudku Skatteverket v. David Hedqvist, C-264/14. SDEU zde řešil předběžnou otázku švédského Nejvyššího správního soudu, zda se v případě pana Hedqvista, který si chtěl zřídit směnárnu bitcoinů za fiat měny, jedná o poskytování služeb za úplatu, a pokud ano, zda jsou tyto operace osvobozeny od DPH. SDEU zhodnotil provozování směnárny kryptoměn za fiat měny jako poskytování služby za úplatu ve smyslu čl. 24 směrnice o DPH⁹³, avšak konstatoval, že se jedná o finanční činnost od DPH osvobozenou bez nároku na odpočet. Argumentaci opřel o tehdejší hlavní funkci virtuálních měn a judikoval, že *„virtuální měna s obousměrným tokem bitcoin, která bude v rámci směnných operací směněna za tradiční měny, nemůže být považována za hmotný majetek, neboť tato virtuální měna nemá jiný účel než účel platidla“* a *„činnosti týkající se netradičních měn (...), pokud tyto měny byly účastníky transakce akceptovány jako alternativní platidlo k zákonným platidlům a nemají jiný účel než účel platidla, představují finanční operace“*. Základ těchto tvrzení je dnes již překonaný. Podle Schwarzové přibýly k původní platební funkci virtuálních měn i další, jelikož majitelé s kryptoaktivy nejen platí, ale i spekulují, dlouhodobě je drží a vnímají je jako investici.⁹⁴ Podle Hanycha a kol. využívá jen mizivé procento transakcí kryptoměny jako platidlo a lidé s nimi zacházejí spíše jako s komoditou než měnou.⁹⁵ Zmíněný jediný účel, totiž použití jako platidla, se vytrácí, a tím pádem se vytrácí i důvod pro osvobození směny kryptoaktiv za fiat měny jako finanční operace, což může být důvodem pro překonání rozhodnutí Hedqvist.⁹⁶

3.6. Přijímání plateb v kryptoaktivech

S rostoucí adopcí Bitcoinu i dalších kryptoaktiv se stále více obchodníků snaží vyjít spotřebitelům vstříc a nabídnout platby v kryptoaktivech. Dle webu btcmap.org přijímalo Bitcoin na začátku roku 2024 v České republice téměř 800 podniků. E-shopů umožňujících zaplatit v kryptoaktivech pak budou další stovky.

---

⁹² Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů.

⁹³ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

⁹⁴ SCHWARZOVÁ, Aneta. Virtuální aktiva a virtuální měny – obsah a vývoj pojmu, právní povaha, regulace a možná úskalí. *Revue pro právo a technologie*, 2023, č. 27, s. 47.

⁹⁵ HANYCH, Michal, Anna DRGOVÁ a Michal GREMLICA. Zdanění kryptoměn. In *Smpl.cz* [online]. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>.

⁹⁶ Tamtéž.

Obchodník přijímající ve svém podniku kryptoaktiva bude z principu vždy podnikatel, při čemž bude záležet, zda povede daňovou evidenci nebo účetnictví. Herzina uvádí, že „např. prodej kafe za 50 Kč v BTC se vykáže jako příjem 50 Kč a výdaj 50 Kč. V daňové evidenci tedy ke zdanění dojde až v okamžiku prodeje kryptoměny. Při vedení účetnictví se daňová pravidla odvíjí od zákona o účetnictví, tzn. že prodej kafe způsobí příjem, nikoliv však výdaj.“⁹⁷ Následně záleží na tom, zda bude obchodník kryptoaktiva dále držet jako investici, nebo je prodá.⁹⁸ V případě prodeje zaúčtuje podnikatel vedoucí podvojně účetnictví příjem z prodeje kryptoaktiv ve prospěch výnosů (jde o prodej zásoby), kryptoaktiva vyřadí z evidence a jejich ocenění v původní pořizovací ceně zaúčtuje na vrub nákladů.⁹⁹ Fyzická osoba podnikatel pak příjem zdaní dle režimu § 7 ZDP.

Při stanovení základu DPH zákon výslovně počítá s poskytnutím úplaty za zboží nebo službu virtuálním aktivem. Základem daně je v tomto případě dle § 36 odst. 6 ZDPH obvyklá cena bez daně za dodání zboží nebo poskytnutí služby, nikoli tedy hodnota kryptoaktiv, která plátce obdržel nebo má obdržet. Důvodem je neexistence oficiálního přepočítacího kurzu mezi virtuálními aktivy a korunou.¹⁰⁰ Obvyklá cena je definována v § 36 odst. 14 ZDPH a zjednodušeně se jí rozumí cena za srovnatelné dodání zboží nebo poskytnutí služby nacházející se na stejném obchodním stupni, kterou má příjemce zaplatit v podmínkách volné hospodářské soutěže nezávislému dodavateli nebo poskytovateli v tuzemsku.¹⁰¹ Dle navrhovatele zákona představuje poskytnutí úplaty formou virtuální měny extrémní riziko možného zneužití pro spáchání daňového podvodu kvůli reálné možnosti přerušení stopy převáděných prostředků.¹⁰² Kromě speciálního pravidla pro určení základu daně je proto v případě poskytnutí úplaty za plnění virtuálním aktivem výběr daně zajištěn také institutem ručení příjemce zdanitelného plnění. Dle § 109 odst. 2 písm. d) ZDPH patří platby ve virtuálních aktivech mezi nestandardní transakce. Z tohoto titulu se řadí mezi transakce,

---

⁹⁷ HERZINA, Dominik. Rozhovor. In: Mesec.cz. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-danit-bitcoin-kdyz-ho-chcete-prijimat-ve-svem-podniku/>.

⁹⁸ HÁJKOVÁ, Gabriela. Jak danit bitcoin, když ho chcete přijímat ve svém podniku?. In Mesec.cz [online]. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-danit-bitcoin-kdyz-ho-chcete-prijimat-ve-svem-podniku/>.

⁹⁹ HEŘTUS, Lukáš. Rozhovor. In: Mesec.cz. [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-danit-bitcoin-kdyz-ho-chcete-prijimat-ve-svem-podniku/>.

¹⁰⁰ Srov. BENDA, Václav a PITNER, Ladislav. Daň z přidané hodnoty s komentářem. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-334-9. s. 178.

¹⁰¹ SÁDOVSKÝ, Martin. Kryptoaktiva (měna vs. token) a DPH. In: Zivnostnik.cz. [online]. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/a4j3r>.

¹⁰² Vláda České republiky. Důvodová zpráva k Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní [online]. Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2016, 7. volební období, sněmovní tisk č. 873/0, s. 65 [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=127494>.

u nichž příjemce zdanitelného plnění (ten, který platí kryptoaktivem) ručí za daň, kterou poskytovatel zdanitelného plnění neodvedl, bez ohledu na zavinění. Není zkoumáno, zda příjemce plnění věděl nebo měl a mohl vědět o tom, že z transakce nebude odvedena daň, je postačující, že transakce naplnila zákonné znaky.¹⁰³ Dle názoru Novotné přesahuje ustanovení výklad ESD, který v zásadě vylučuje ručení v případě, kdy nejde o zaviněné jednání.¹⁰⁴ Mám za to, že tento názor zastává i GFŘ, které ve svých pokynech podmiňuje ručení příjemce virtuálního aktiva naplněním vědomostního testu dle § 109.¹⁰⁵ Ostatním kategoriím nestandardních transakcí se ve své judikatuře věnoval i NSS. K transakcím poskytnutým na účet mimo tuzemsko vyslovil názor, že samotné naplnění předpokladů uvedených v zákoně „nemůže samo o sobě založit ručitelství vztah, byť by tomu tak doslovné znění zákona mohlo nasvědčovat“¹⁰⁶ a k transakcím na nezveřejněný účet ve kvalifikované výši, že „aby mohlo být ručení uplatněno, musí navíc přistoupit další okolnosti, ze kterých bude zjevné, že příjemce plnění věděl, či vědět mohl a měl, že záměrem platby je právě nezaplacení daně“¹⁰⁷.

Přijímání plateb v kryptoaktivech nemá vliv na zvýhodnění určitých kategorií zboží a služeb sníženou sazbou DPH. Pakliže subjekt přijímá kryptaaktiva za poskytnutí např. ubytovacích nebo stravovacích služeb, daní 12% sazbou. V případě, že si není jistý, jaká sazba se na určité plnění vztahuje, může zažádat GFŘ o závazné posouzení určení sazby daně.

3.7. Nákup zboží a služeb za kryptaaktiva

Na druhé straně transakce mezi spotřebitelem a obchodníkem stojí osoba, která kryptaaktiva naopak utrácí. Motivací k placení kryptaaktivity je i skutečnost, že řada burz a platforem dnes nabízí vlastní platební kartu, kterou si uživatel může obstarat zdarma a získávat pak za utrácení svých kryptoměn zajímavý cashback, který obvykle předčí cashback platebních karet bank.

Do roku 2022 se zdálo, že i „nevinný“ nákup kávy za kryptaaktiva vyvolá zdanitelnou událost, pakliže při směně poplatník realizoval zisk. Dle vyjádření finanční správy se

---

¹⁰³ NOVOTNÁ, Monika. § 109 Ručení příjemce zdanitelného plnění. In: NOVOTNÁ, Monika, OLŠANSKÝ, Václav. Zákon o dani z přidané hodnoty. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-826-9. s. 699.

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ Informace k daňovému posouzení transakcí s kryptoměnami (např. bitcoin). In: Finanční správa.cz [online]. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf.

¹⁰⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, čj. 5 Afs 78/2017-33 (uveřejněné pod č. 3706/2018 Sb. NSS).

¹⁰⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, čj. 2 Afs 382/2019-33.

transakce považuje za směnu nepeněžních plnění mezi dvěma stranami, jež obě dosahují zdanitelného příjmu. Jeho výše se rovná hodnotě zakoupeného zboží či služeb. S opačným názorem přišel Krajský soud v Brně, jenž se v na sebe navazujících rozsudcích týkajících se stejného sporu, jen různých zdaňovacích obdobích, zabýval žalobami poplatníka, jenž uhradil daň z prodeje bitcoinů a následně se domáhal jejího vrácení na základě dnes již zrušeného § 4 odst. 1 písm. ze) osvobozujícího od daně kursové zisky při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně. Soud při svém rozhodování mj. posuzoval charakter transakcí, jakými žalobce své bitcoiny zcizil, a mimoděk uvedl, že „využije-li někdo bitcoin k platbě za zboží a služby, nebude tato transakce podléhat dani z příjmů podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o daních z příjmů,“¹⁰⁸, ačkoli toto nebyl případ žalobce. Ten „využil bitcoiny jako investiční nástroj, neboť je v letech 2010 až 2015 nakoupil a v roce 2018 je prodal za vyšší cenu.“¹⁰⁹ Soud svůj dílčí názor bohužel dále nerozvinul, nejspíše proto, že svoji argumentaci postavil zejména na faktu, že bitcoin nelze pro účely příjmových daní chápat jako cizí měnu. Odvážné vyjádření soudu se tak dá chápat způsobem, že kdyby žalobce bitcoin neprodal za českou měnu, ale místo toho nakoupil zboží či službu od obchodníka, nejednalo by se o transakci podléhající dani z příjmů.¹¹⁰ Domnívám se, že rozlišování charakteru transakcí a osvobození těch, které nepoužívají bitcoin s investičním záměrem, by byl krok správným směrem, aby mohli lidé s kryptoaktivy svobodně platit, avšak de lege ferenda považuji za nutné zavedení rozumné horní hranice tohoto osvobození.

3.8. Darování kryptoaktiv

Bitcoin jakožto aktivum uchovávající hodnotu bývá stále častěji vnímán jako jedna z možností spoření. Příznivce myšlenky spoření v bitcoinu, a nejen na penzi, lze najít i mezi lidmi, pro něž bitcoin a spol. nepředstavují hlavní zdroj obživy a zájmu.¹¹¹ Jako příklad lze uvést otce, který od narození dcery po částech nakupuje bitcoiny a po tom, co dcera dostuduje vysokou školu a hodnota bitcoinů mezitím značně vzrostla, jí je daruje pro lepší vstup do samostatného života.

---

¹⁰⁸ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2022, č. j. 30 Af 29/2020-48.

¹⁰⁹ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2022, č. j. 30 Af 41/2020-49.

¹¹⁰ FISCHER, Jan a MATĚJKOVÁ, Kateřina. Je podle soudu bitcoin pro účely daně z příjmů cizí měna? In Pwc.cz [online]. [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: <https://blog.pwc.cz/je-podle-soudu-bitcoin-pro-ucely-dane-z-prijmu-cizi-mena>.

¹¹¹ VÁVRA, Jan. Na důchod místo korun bitcoiny. V čem má alternativní spoření potenciál a kde drhne. In E15.cz [online]. [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/kryptomeny/na-duchod-misto-korun-bitcoiny-v-cem-ma-alternativni-sporeni-potencial-a-kde-drhne-1397854>.

Jelikož otec bitcoiny pouze nakupoval, ale neprodával ani nesměňoval za jiná kryptoaktiva a nerealizoval zisk, nevznikl mu nikdy zdanitelný příjem. Ani pro dceru není přijetí daru zdanitelným příjmem. Bezúplatné příjmy od příbuzného v linii přímé, zákonem vybrané osoby v linii vedlejší a od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti, jsou totiž od daně osvobozeny dle § 10 odst. 3 písm. c) bodu 1. a 2. ZDP. Jedinou povinností obdarovaného příbuzného je podání oznámení o osvobozených příjmech fyzické osoby v souladu s ustanovením § 38v ZDP v případě, že výše ocenění darovaného majetku převyšuje limit 5 000 000 Kč.¹¹² Danit bude příbuzný pouze, pokud se rozhodne kryptoaktiva prodat nebo směnit. Pak bude příjmem rozdíl mezi hodnotou, kterou mají kryptoaktiva v době prodeje či směny a kterou měla v době darování. Situace vybízí ke zneužití práva. Jak upozorňuje Juran, limitem darování kryptoaktiv je, aby se peníze z jejich prodeje nebo jiná majetková hodnota nedostaly zpátky k dárci, např. tak, že se obdarovaný dárci revanšuje koupí automobilu.¹¹³ Pro úplnost je vhodné zmínit, že pokud by se otec rozhodl darovat bitcoiny jiné než výše uvedené osobě, musela by je ta ocenit jako nepeněžitý příjem, a pokud by jejich hodnota přesáhla 50 000 Kč, i následně zdanit v režimu § 10 ZDP (ostatní příjmy). Je-li kryptoaktiva obdarována právnická osoba, je dar součástí jejich celkových příjmů.

3.9. Airdropy kryptoaktiv

Darem je i tzv. airdrop, což je způsob distribuce kryptoaktiv, která obdrží uživatelé zdarma např. jako poděkování za to, že používali decentralizovanou aplikaci v jejich počítačích a věřili v ní. Jedná se o účinnou metodu, jak motivovat zájemce k participaci na rozjíždějícím se projektu – například během testování.¹¹⁴ Airdropy mohou mít hodnotu několika dolarů, ti neaktivnější uživatelé však mohou obdržet i desítky tisíc dolarů. Tato stále častější metoda vstupu kryptoaktiv na trh s sebou přináší dvě hlavní daňové otázky.

Zprv, k jakému okamžiku nastalo u příjemce airdropu skutečné zvýšení majetku? Airdropy jsou často naplánovány tak, aby uživatelé nejdříve kryptoměnu obdrželi a až pak, někdy i s několikadenním zpožděním, začalo její obchodování na burzách. Ocenění airdropu v době jeho přijetí je tak nemožné. Jsem toho názoru, že airdropy by se měly danit

---

¹¹² HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky 2024*. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-908801-1-5. s. 131.

¹¹³ Srov. JURAN, Kirill. Rozhovor. In Bitcoinovej kanál, YouTube [online]. [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: https://www.youtube.com/live/odjk2GgyqR0?si=_c1vuBdaAMQk6oOL&t=4200.

¹¹⁴ KRISTKO, Ondřej Ch. a IVANOV, Filip. *Krypto jednoduše: nejen o bitcoinu pro začátečníky*. Praha: Fizio/Cuddle, 2022. ISBN 978-80-908809-0-0. s. 30.

až v okamžik jejich zpeněžení nebo směny, analogicky k okamžiku danění kryptoaktiv získaných těžbou. Druhým problémem je, že osobě může přistát v peněžence airdrop, aniž by o tom věděla. Ačkoli se takový nezdaněný příjem nemůže stát trestným činem, jelikož absentuje úmysl zkrátit daň, správce daně může takový příjem v případě zjištění doměřit. I z toho důvodu se domnívám, že by okamžik příjmu z airdropu měl nastat až okamžikem jeho prodeje či směny, čímž obchodník také prokazuje, že si je vlastnictví airdropu vědom.

Na poli DPH vyjasnil otázku airdropů roku 2022 Výbor pro DPH, jenž zajišťuje jednotné uplatňování směrnice o DPH. Ten se shodl, že airdropy jakožto bezúplatná plnění a dodání nespádají do předmětu DPH.¹¹⁵

3.10. Výplata a obdržení mzdy v kryptoaktivech

V České republice je stále častěji možné setkat se s kryptoaktivy i „na výplatní pásce“. Tuto vesměs vítanou novinku umožňuje zaměstnavatelům v podnikatelské sféře zavádět díky § 109 ZPr. Zatímco o platu zaměstnanců ve veřejném sektoru hovoří pouze jako o „*peněžitém plnění*“, mzdu zaměstnanců v soukromém sektoru definuje jako „*peněžité plnění a plnění peněžité hodnoty (naturální mzda)*“. Podmínky pro poskytování naturální mzdy dále rozvádí § 119 ZPr v návaznosti na čl. 4 Úmluvy MOP č. 95/1949, o ochraně mzdy. Zaměstnanec musí s touto formou mzdy souhlasit a zaměstnavatel s ním musí projednat podmínky, za kterých mu bude naturální mzdu poskytovat.¹¹⁶ Rozsah poskytování naturální mzdy musí být přiměřený potřebám zaměstnance, v každém případě ale musí zaměstnavatel vyplatit zaměstnanci alespoň část mzdy v penězích, a to nejméně ve výši odpovídající příslušné sazbě minimální mzdy (§ 111) nebo zaručené mzdy (§ 112).¹¹⁷ V praxi lze souhlas vyjádřit v pracovní smlouvě či dodatku k ní nebo ve formě samostatné dohody o poskytování naturální mzdy, jejichž součástí by bylo vhodné učinit zejména dohodnutý postup pro přepočtení hodnoty kryptoaktiva v korunách na vyplácené jednotky kryptoaktiva a blockchainovou adresu zaměstnance. Na otázku, kdo bude platit poplatek za transakci, který se např. u Bitcoinu může pohybovat v řádu stokorun, resp. zdali se poplatek odečte ze zaměstnancovy výplaty nebo jej zaměstnavatel uhradí navíc ze svého, lze analogicky použít § 142 odst. 4 ZPr, který v případě zasílání mzdy ukládá povinnost nést náklady zaměstnavateli.

---

¹¹⁵ Pokyny ze 120. jednání Výboru pro DPH ze dne 28. března 2022, taxud.c.1(2022)1585400 – WP 1037. In Europa.eu [online]. [cit. 2024-03-17]. Dostupné z: <https://circabc.europa.eu/ui/group/cb1caff7-ecdd-413d-ab88-94f761f9773b/library/d6162881-4e14-4709-95f2-d4ff2714febd/details>.

¹¹⁶ ROTHOVÁ, Eva. § 119 [Naturální mzda]. In: BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. Zákoník práce. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-951-8. s. 733.

¹¹⁷ Srov. tamtéž.

Vyplacená kryptoaktiva je před zdaněním nutné ocenit. Nepeněžní příjmy se oceňují podle § 3 odst. 3 písm. a) ZDP v návaznosti na zákon o oceňování majetku, který u převážné části plnění poskytovaných zaměstnancům odkazuje na cenu obvyklou.¹¹⁸ Tou bude v případě kryptoaktiv středový kurz na předních kryptoměnových burzách. Není proto možné, aby se pro účely daně použila smluvní cena kryptoaktiva dohodnutá mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, pokud se odlišuje od ceny na trhu. Po ocenění je příjem zdaněn v režimu § 6 ZDP (příjmy ze závislé činnosti) a také vstupuje do vyměřovacího základu pro sociální a zdravotní pojištění. V případě, že si zaměstnanec vyplacená kryptoaktiva ponechá a po čase je se ziskem prodá či smění, zdaní dle § 10 ZDP (ostatní příjmy) už pouze rozdíl mezi cenou, za kterou kryptoaktiva zcizil, a cenou, za kterou je obdržel.

3.11. Příjem kryptoaktiv z činností typu Play to Earn

Kryptoaktiva mění i herní průmysl a GameFi je dalším z oborů, kde v této formě jedinec může získat příjem. Modely Play to Earn umožňují hraním blockchainových her vydělávat kryptoměny, které hráči následně mohou směnit na burzách za skutečné peníze.¹¹⁹ Nejedná se však o hazardní hry dle § 3 ZHH např. proto, že vložená vstupní investice se nedá považovat za sázku a o výdělku nerozhoduje toliko náhoda jako spíše hráčovy dovednosti. Množství titulů pak označení „play to earn“ dostává přímo a do určitých limitů umožní vydělat pouze za čas strávený ve hře. Odměňování hráčů je zajištěno nově emitovanými tokeny, nevytváří se z proher jiných účastníků hry a uživatelům tak chybí možnost hazardního počínání (materiální hledisko hazardní hry dle Rajchla a kol.¹²⁰). Nejznámější Play to Earn hru Axie Infinity hrálo na jejím vrcholu 2,8 milionu hráčů měsíčně a její governance token \$AXS dosáhl tržní kapitalizace přes 10 miliard USD.¹²¹ Na podobném principu stojí i obchodní model Move to Earn, který odměňuje uživatele za fyzický pohyb a fitness aktivity v reálném světě.

Při zdanění příjmů vydělaných hraním si poplatník musí položit otázku, zda je jeho činnost příležitostná, a tedy se daní dle § 10 ZDP (ostatní příjmy) s osvobozením do limitu 50 000 Kč, což většině rekreačních hráčů ušetří starosti s daněmi, nebo je profesionalizovaná a buď naplňuje znaky závislé práce, tím pádem se daní dle § 6 ZDP (příjmy ze závislé

¹¹⁸ RINDOVÁ, Iva a ROHLÍKOVÁ, Jana. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2024. Praha: Anag, 2024. ISBN 978-80-7554-381-3. s. 54.

¹¹⁹ Srov. LEE, Minseok a Chanmin PARK. Examining Consumer Motivations for Play-to-Earn Gaming: Application of Analytic Hierarchy Process Analysis. Basel: Sustainability, 2023. ISSN 2071-1050. s. 1.

¹²⁰ RAJCHL, Jiří; KRAMÁŘ, Květoslav a MALÍŘ, Jan. Právní aspekty hazardních her. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-646-5. s. 16-19.

¹²¹ Dle údajů datového agregátoru kryptoměn CoinGecko.com.

činnosti), nebo znaky podnikání, a tak spadá do režimu § 7 ZDP (příjmy ze samostatné činnosti). Závislá práce v oboru Play to Earn se u nás v současné době nevyskytuje, případy z rozvojových zemích¹²² ale ukazují, že pakliže budou Play to Earn hry pro hráče dostatečně finančně zajímavé, nebudou váhat změnit své zaměstnání. V případě, že činnost naplní znaky podnikání, je na místě určit, o jaký druh podnikání se jedná, což se projeví např. u rozdílné výše paušálních výdajů. Profesionální hraní Play to Earn her může naplnit všechny znaky živnosti dle § 2 ŽZ a nedá se podřadit ani pod žádné z ustanoveních § 3 ŽZ obsahujícího činnosti, které živností nejsou. Avšak nenaplnuje předmět žádné z nabízených živností ani žádného oboru činnosti náležejícího do živnosti volné, a to ani oboru č. 81 „*Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem*“, protože se nejedná o poskytování služby, ani zbytkové kategorie č. 82 „*Výroba, obchod a služby jinde nezařazené*“, opět protože se jednoduše nejedná o výrobu, obchod ani služby. De lege ferenda nabízí nejednoznačná situace snadné řešení a to buď zařazení profesionálního gamingu včetně Play to Earn do § 3 ŽZ, nebo mezi obory činností náležejících do živnosti volné. Vzhledem k charakteristice hraní nepovažuji jeho regulaci ŽZ za účelnou a potřebnou a přikláním se k ponechání větší volnosti této činnosti zařazením do skupiny v § 3 ŽZ, což by mělo za následek určení hráčů samostatně výdělečně činných jako podnikajících a danících v režimu § 7 odst. 2 písm. c) ZDP (příjem z výkonu nezávislého povolání). Výdajový paušál pro nezávislá povolání činí 40 % do částky 800 000 Kč. Za současného stavu právní úpravy mám však za to, že pokud bude hráči živnostenské oprávnění uděleno nebo jej již vlastní, může se rozhodnout i pro výhodnější 60% výdajový paušál do limitu 1 200 000 Kč. Oporu najde analogicky v judikatuře NSS, jenž se v roce 2017 zabýval zdaněním profesionálních sportovců a rozhodl, že „*činnost profesionálního sportovce je možné vykonávat buďto jako živnostenské podnikání, nebo jako nezávislé povolání*“.¹²³ Právní větu odůvodnil mj. tvrzením, že „*pokud je s ohledem na nejasnost právní úpravy v zásadě možné vykonávat samostatnou činnost (...) buďto jako živnostenské podnikání, nebo jako nezávislé povolání, nelze za daného právního stavu daňový subjekt nutit, aby zvolil ten způsob, který je*

---

¹²² Na vrcholu Play to Earn horečky v roce 2021 se v rozvojových zemích, zejména ve Filipínách, vytvořili organizované skupiny hráčů vydělávajících hraním hry Axie Infinity. Z důvodu nedostatku prostředků pro zaplacení vstupní investice do hry spočívající v nákupu NFTs (HDP na obyvatele v roce 2021 činilo 3 460 USD) se Filipínci nechali zaměstnávat a hráli na účtu investora nebo si NFTs investora pronajímali.

¹²³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2017, čj. 6 Afs 278/2016–54 (uveřejněné pod č. 3612/2017 Sb. NSS).

vhodnější z hlediska fiskálních zájmů státu.¹²⁴ Finanční správa na základě rozsudku svoji praxi následně přizpůsobila.¹²⁵

Určení základu daně z příjmů bude pro hráče kvůli vysokému počtu transakcí a kolísajícímu kurzu získaných a směňovaných tokenů mimořádně obtížný. Hráč by po každé výplatě kryptoměny, její útratě nebo nákupu NFT v rámci hry nebo jejich vzájemné směně měl kontrolovat výši jejich hodnoty a přepočítávat kurzy.¹²⁶ Praktickou nemožnost dodržování daňových povinností demonstruje Vyskočil, když uvádí, že „skutečnost obdržení tokenu může být za jeden den hraní zopakována někdy i 30krát, jelikož tolikrát byl hráč díky svým herním schopnostem vyplacen systémem. Hráč však místní měnu do fiat měny nesměnil a (...) zakoupil brnění na svoji virtuální postavu ve formě NFT. Jelikož byl však na trhu velmi volatilní den a hodnota dané měny ve vztahu k české koruně vyrostla za posledních 15 hod. téměř o 30 %, bude muset hráč zdanit kladné rozdíly (v relaci k české koruně) všech jednotlivých tokenů. Ty však obdržel v rozdílné výši a hodnotě, jelikož se cena během dne velmi měnila. Tuto skutečnost musel učinit z toho důvodu, že tokeny (místní měnu) ve hře utratil (prodal). Za místní měnu nabyl (zakoupil) nový virtuální předmět ve formě NFT (...). Pokud se pak hráč rozhodne směnit brnění např. za kopí, bude opět muset brát zřetel na to, kolik stálo kopí v době jeho získání a jakou má hodnotu teď.“¹²⁷

3.12. Výhra kryptoaktiv v hazardní hře a provozování kryptoměnového kasina

Kryptoaktiva pronikla i do světa hazardu a z důvodu decentralizace a anonymity se mezi hráči jedná o stále častěji vyhledávanou možnost. K platformě Rollbit, která je nejrozšířenějším online kryptoměnovým kasinem s více než 2 miliony návštěvníky měsíčně, stačí připojit kryptoměnovou peněženku, odsouhlasit podmínky a uživatel, i nezletilý či zapsaný v rejstříku vyloučených osob, má okamžitě přístup k široké nabídce loterií, kursových sázek, technických her, ale i k tradingu derivátů kryptoaktiv.

Při zdanění musí poplatník rozlišit, jestli na podobné hybridní platformě obchodoval kryptoaktiva nebo hrál hazardní hry. To může být v určitých případech velmi obtížné, např. hru Rollbit Rollercoaster s udávanou house edge 2,5 % prezentuje platforma jako „hru,

---

¹²⁴ Tamtéž.

¹²⁵ Sdělení GFŘ k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců. In [Financnisprava.cz](https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2017/sdeleni-gfr-k-rozsudku-nss-ve-veci-zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu) [online]. [cit. 2024-03-21]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2017/sdeleni-gfr-k-rozsudku-nss-ve-veci-zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu>.

¹²⁶ Srov. VYSKOČIL, Jakub. Model Play-to-Earn v daňových souvislostech. *Právní rozhledy*, 2023, č. 20. s. 709.

¹²⁷ Tamtéž.

*kde můžete vsadit na to, zda náhodně vygenerovaná cena půjde nahoru nebo dolů – berte to jako simulované obchodování, ale s mnohem vyšší volatilitou.*¹²⁸ Produkt tak bezpochyby naplňuje znaky hazardní hry dle ZHH i právní teorie (např. Rajch a kol.¹²⁹). Kasino však Rollercoaster řadí mezi obchodování kryptoaktiv a dodává, že „aktivita není krytá herní licenci a je nabízena společností Rollbit nezávisle.“¹³⁰ Fyzické osoby výhry kryptoaktiv z hazardních her ocení jako nepeněžitý příjem a následně zdaní dle § 10 odst. 1 písm. h) ZDP (ostatní příjmy). Rozdíl mezi úhrnem výher a úhrnem vkladů nepřesahující 50 000 Kč je od daně osvobozen. Právnícké osoby se hazardních her účastnit nemohou, jak vyplývá a contrario z díkce § 4 písm. a) ZHH.

Naopak pouze právnícké osoby a Česká republika mohou hazardní hry provozovat. Pokud právnícká osoba provozuje hazardní hru na území České republiky, je poplatníkem daně z hazardních her a vztahuje se na ni ZDHH. Kryptoměnové kasino bude ze své povahy přístupné pouze po internetu. Podle fikce uvedené v § 2 odst. 2 ZHH je třeba za hazardní hru provozovanou prostřednictvím internetu na území České republiky považovat takovou hru, která je i jen zčásti zaměřena nebo cílena na osoby, které mají na území ČR bydliště.¹³¹ Aby byl dodržen princip teritoriality zdanění a česká daň zdaňovala jen příjmy plynoucí z českého trhu, vymezuje zákon ještě svoji osobní působnost, jež zužuje předmět daně pouze na provozování hazardní hry pro účastníky hazardní hry, jimiž se rozumí ty z těch fyzických osob, které mají bydliště na území ČR.¹³² Jak ale kryptoměnová kasina zjistí, odkud příjmy pocházejí, když nevyžadují žádné ověření totožnosti uživatele, zůstává otázkou. Základ DHH se skládá z několika dílčích základů a zjednodušeně je jím částka, o kterou úhrn přijatých vkladů převyšuje úhrn vyplacených výher a vrácených vkladů. Sazba DHH činí 30 nebo 35 % dle druhu provozované hry. Kryptoměnová kasina, zpravidla daňoví nerezidenti ČR, jsou zároveň poplatníky DPPO a jsou tak povinna v ČR zdanit příjmy ze zdrojů na jejím území. Opět zde vyvstává problém, že není jak spolehlivě určit, komu peněženka, ze které proběhl vklad, patří. Na závěr je pro úplnost vhodné dodat, že od DPH je provozování hazardních her osvobozeno bez nároku na odpočet.

---

¹²⁸ How to Play Rollercoaster. In Rollbit.com [online]. [cit. 2024-03-23]. Dostupné z: <https://blog.rollbit.com/how-to-play-rollercoaster/>.

¹²⁹ RAJCHL, Jiří; KRAMÁŘ, Květoslav a MALÍŘ, Jan. Právní aspekty hazardních her. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-646-5. s. 16.

¹³⁰ Upozornění na stránce Rollbit.com. In Rollbit.com [online]. [cit. 2024-03-23]. Dostupné z: <https://rollbit.com/trading/Rollercoaster>.

¹³¹ BOHÁČ, Radim a KRASULOVÁ, Hana. Zákon o dani z hazardních her: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-481-2. s. 42.

¹³² Tamtéž.

4. Zdanění příjmů z kryptoaktiv v zahraničí

Za účelem komparace budou v následující kapitole rozebrány daňové řády cizích zemí. Jako případ poměrné připravenosti, přesto však drakonického přístupu ke kryptoaktivům bude rozebrána daňová úprava Slovenska. Naopak jako případ příznivé legislativy kryptoaktivům vyhovující budou přiblíženy daňové zákony celosvětově známého kryptohubu Spojených arabských emirátů včetně podmínek, za nichž může z tamní daňové úpravy těžit i český občan.

4.1. Slovenská republika

Slovenská úprava příjmových daní je koncipována velmi podobně jako česká. DPFO i DPPO upravuje společný předpis, kterým je zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů. Stejně je i rozdělení dílčích předmětů DPFO s rozdílem spojení příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti s příjmy z nájmu (nemovitého majetku s výjimkou pronájmu příležitostného, jenž stejně jako v české úpravě patří do kategorie ostatních příjmů)¹³³. Pojem příjem je pak v § 2 písm. c) zákona definován jako „peněžité plnění a nepeněžité plnění dosažené i směnou“, což stejně jako v případě české úpravy přináší z pohledu kryptoaktiv řadu obtíží. Na rozdíl od českého daňového předpisu, který s pojmem kryptoaktiv či podobným termínem nepracuje, slovenský zákonodárce volí cestu poměrně kazuistickou a od 1. 10. 2018 používá po vzoru EBA a 5. AML směrnice pojmu „virtuální měna“ a v zákoně o dani z příjmů jej zmiňuje hned 32krát.

Zákon pro virtuální měny speciálně upravuje zjišťování základu daně, uplatňování daňových výdajů, oceňování i způsob určování vstupní ceny. Kryptoaktiva se oceňují reálnou hodnotou, tedy tržní cenou v den ocenění, dle § 27 odst. 13 zákona č. 431/2002 Z. z. o účetnictví způsobem zvoleným účetní jednotkou nebo pořizovací cenou při nákupu za zákonnou měnu. Při prodeji za fiat měnu je zdanitelným příjmem hodnota přijaté fiat měny. Zákon myslí i na těžbu virtuálních měn. Pokud byly nabyty těžbou, zdaňují se až ve zdaňovacím období realizace jejich prodeje, tedy v období, kdy dojde k jejich výměně či úplatnému převodu. Zákonodárce neopomenul ani zařazení prodeje virtuálních měn mezi příjmy ze zdrojů na území Slovenské republiky, pokud dojde k prodeji daňovému rezidentovi nebo daňovému nerezidentovi se stálou provozovnou na Slovensku. To zvyšuje právní jistotu

---

¹³³ ZAJÍČKOVÁ, Miroslava; BOHÁČ, Radim a VEČEŘ, Igor. Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-21-2. s. 106.

nerezidentů („*daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou*“), kterými mohou být např. Slováci žijící v ČR, kteří využijí služeb slovenské kryptoměnové směnárny.

Zákon naopak nedefinuje pojem „virtuální měna“, což dohánějí pokyny ministerstva financí¹³⁴, jež však nemají charakter obecně závazného předpisu. Štrkolec v absenci legální definice spatřuje významný nedostatek, jenž může vést k spornému vymezení předmětu daně a může narušit právní jistotu na straně daňových subjektů i správců daně.¹³⁵ Zároveň uvádí, že definice virtuálních měn v jiných zákonech (AML zákon a Trestný zákon) jsou použitelné jen pro účely těchto zákonů a jejich využitelnost v oblasti zdaňování je diskutabilní.¹³⁶

Předmětem DPFO je příjem z prodeje virtuální měny, jak výslovně uvádí § 8 odst. 1 písm. t) zákona. Pojem „prodej virtuální měny“ dále definuje § 2 písm. ai) a rozumí jím:

- výměnu virtuální měny za majetek,
- výměnu virtuální měny za jinou virtuální měnu,
- výměnu virtuální měny za poskytnutí služby
- a nebo úplatný převod virtuální měny.

Fyzická osoba zdaní prodej virtuálních měn v režimu ostatních příjmů, pakliže ovšem nejde o příjmy dle § 5 až § 7 zákona, tedy v případě, kdy by kryptoaktiva např. byla zahrnuta do obchodního majetku a danila se v kategorii příjmů z podnikání. V případě danění v režimu ostatních příjmů může poplatník, stejně jako v České republice, uplatnit pouze výdaje vynaložené na dosažení příjmů, kdežto při příjmech z podnikání i na jeho zajištění a udržení. Převyšují-li výdaje příjmy, k rozdílu se nepřihlíží, a tím pádem nemůže dojít ani ke vzniku daňové ztráty. U příjmů z podnikání je daňová ztráta možná.

Navzdory tomu, že slovenský zákonodárce virtuální měny neignoruje, se stávající úprava setkává s kritikou, zejména z důvodu vysoké celkové daňové zátěže pro poplatníka. Ta je způsobena zejména skutečností, že i při prodeji virtuální měny v režimu ostatních příjmů je fyzická osoba povinna zaplatit odvody na zdravotní pojištění. K sazbě 19 % pro základ daně

---

¹³⁴ Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien. In Mfsr.sk [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/files/archiv/financny-spravodajca/4577/2/Usmernenie-k-virtualnym-menam.pdf>.

¹³⁵ ŠTRKOLEC, Miroslav. Virtuálne meny (právna podstata, regulačný rámec a zdaňovanie). Acta Universitatis Carolinae Iuridica, 2022, č. 4. s. 109.

¹³⁶ Srov. tamtéž. s. 110.

do 176,8násobku životního minima¹³⁷ včetně a 25 % pro základ daně nad vstupuje ještě 15% sazba zdravotního pojištění a celková daňová zátěž při prodeji kryptoaktiv tak činí 34 nebo 40 %. Na fyzické osoby podnikatele se vztahuje sazba daně 15 %, pokud jejich příjmy nepřesáhnou 60 000 eur. Pokud se tak stane, vztahují se na ně stejné sazby jako na nepodnikatele. Daňové zatížení právnických osob je také výhodnější se sazbou 15 %, pokud příjmy nepřevýší sumu 60 000 eur, a 21 %, pokud ano. Je důležité zdůraznit, že se jedná o sazbu stupňovitou, nikoli klouzavou. Zdravotního pojištění se právnické osoby neúčastní.

Odlišný přístup ke zdanění kryptoaktiv na Slovensku ukazuje původní zrušené znění zákona č. 315/2023 Z. z., jenž novelizuje zákon o daních z příjmů. Jeho navrhovaným cílem bylo snížit daňově-odvodovou zátěž při prodeji virtuálních měn a zjednodušit jejich používání v běžném životě.¹³⁸ Schválený návrh rušil odvody na zdravotní pojištění při prodeji virtuální měny, dále zaváděl časový test jednoho roku, po jehož uplynutí se prodej virtuální měny danil sníženou 7% sazbou, a osvobozoval příjem z výměny virtuální měny za majetek anebo poskytnutí služby snížený o výdaje do limitu 2 400 eur, v praxi tedy odstraňoval daňové povinnosti osobám, kteří kryptoaktivity chtějí platit v restauraci či kavárně. Změny se dotkly i předmětu daně – návrh redefinoval pojem „prodej virtuální měny“, z něhož výslovně vyloučil výměnu virtuální měny za jinou virtuální měnu a stanovil tak výjimku z obecného pravidla dosahování příjmu i směnou. Zdanitelná zůstala ponechána událost výměny virtuální měny za stablecoin. Kromě podstatného snížení daňové zátěže návrh napravoval i absenci legální definice virtuální měny. Tu přejal prakticky v totožném znění z AML zákona a Trestného zákona a vymezil virtuální měnu jako „*digitální nositel hodnoty, který není vydaný ani garantovaný centrální bankou ani orgánem veřejné moci, ani není nezbytně navázaný na zákonné platidlo, nemá právní status měny anebo peněz, ale je akceptovaný některými fyzickými anebo právnickými osobami jako platební prostředek a který je možné převádět, uchovávat anebo s ním elektronicky obchodovat*“. Definoval i pojem stablecoin jako „*jakoukoli virtuální měnu, jejíž cena je relativně stabilní z důvodu jejího navázání na určitou komoditu, peněžní měnu anebo z důvodu regulace její nabídky na základě stanoveného algoritmu*“ a staking, který kladl na roveň těžby a vymezil jako „*přírůstek*

---

¹³⁷ Pro rok 2024 činí hraniční částka 47537,98 eur, v přepočtu přibližně 1,2 milionu Kč.

¹³⁸ Poslanci NR SR. Dôvodová správa k návrhu na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony [online]. Bratislava: Národná rada Slovenskej republiky, 2023, 8. volebné obdobie, parlamentný tisk 1654, s. 1 [cit. 2024-03-26]. Dostupné z: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=528324>.

virtuální měny získané ověřováním transakcí ve virtuální síti“. Naši východní sousedé tak měli před změnou politické reprezentace nakročeno ke zkompletování na současné poměry jedné z nejpokročilejších daňověprávních úprav kryptoaktiv a ukázali jeden z možných směrů, jakým se evropské zákony o daních z příjmů mohou ubírat.

4.2. Spojené arabské emiráty

Federace sedmi emirátů při pobřeží Perského zálivu je již po několik let centrem jinak decentralizovaného světa kryptoaktiv, sídlem řady kryptoměnových společností a místem konání množství kryptoměnových konferencí včetně těch celosvětově největších. Přízeň fanoušků svobodné ekonomiky a „odluka peněz od státu“¹³⁹ si získala mj. i nízkou daňovou zátěží a přijatelnými podmínkami pro získání daňové rezidentury.

Do roku 2018 nebyla v zemi žádná daň z přidané hodnoty, ta byla zavedena až účinností federálního zákona č. 8 z roku 2017, o dani z přidané hodnoty, a to ve výši 5 %. Ani příjmy z podnikání nepodléhaly do roku 2023 dani, 9% federální korporátní daň na příjmy převyšující 375 000 dirhamů¹⁴⁰ zavedl až federální zákon č. 47 z roku 2022, o zdanění korporací a podnikání ve změně federálního zákona č. 60 z roku 2023. Dle čl. 11 zákona je osobou povinnou k dani rezident SAE, kterým je právnická osoba založená v SAE, právnická osoba řízená a kontrolovaná ze SAE a fyzická osoba provozující obchodní činnost v SAE nebo nerezident, jenž má v SAE stálou provozovnu, jehož příjem pochází ze zdrojů na území SAE nebo je se SAE spojen jinak. Příjmy fyzických osob nepodnikajících nebo provozujících činnost mimo SAE nepodléhají žádné federální ani lokální DPFO, jelikož ta v SAE vůbec není. Rezidenti nakládající s kryptoaktivy jako nepodnikatelé se tak ani nemusí zabývat otázkou, zda země považuje příjem z různých činností souvisejících s kryptoaktivy za příjem pocházející z území země, který je i v řadě daňových rájů, zejména středoamerických a jihoamerický států, zdaňován, či nikoli. Zdaňeny nejsou ani příjmy z kapitálového majetku a odvody na sociální pojištění se týkají pouze místních občanů. Zdravotní pojištění je upraveno na lokální úrovni. Na druhou stranu SAE vhodně využívají regulační funkce daní – spotřební daň na energetické nápoje, tabák a elektronická kuřácká zařízení činí 100 % a na sycené nápoje a výrobky s přidaným cukrem 50 %.¹⁴¹

---

¹³⁹ TĚTEK, Josef. Bitcoin: odluka peněz od státu. Praha: Braiins Publishing, 2021. ISBN 978-80-907975-8-1.

¹⁴⁰ V přepočtu přibližně 2,4 milionu Kč.

¹⁴¹ Srov. United Arab Emirates Individual - Other taxes. In Pwc.com [online]. [cit. 2024-03-27]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/united-arab-emirates/individual/other-taxes>.

Pokud by chtěl český občan využít tamní pro příjmy z kryptoaktiv příznivé daňové legislativy, musí se stát daňovým rezidentem SAE. Získání rezidentury pro potřeby tamního daňového práva a mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění upravuje rozhodnutí č. 85 z roku 2022 kabinetu ministrů SAE. Právnícká osoba je dle čl. 3 považována za daňového rezidenta, pokud alternativně byla založena podle legislativy SAE, nebo je považována za daňového rezidenta dle daňového práva. Fyzická osoba je dle čl. 4 považována za daňového rezidenta, pokud alternativně je její obvyklé místo pobytu a centrum finančních a osobních zájmů v SAE, zdržovala se v SAE po dobu 183 nebo více dní ve dvanácti po sobě jdoucích měsících nebo byla přítomna v SAE po dobu 90 nebo více dní ve dvanácti po sobě jdoucích měsících a je občanem SAE či držitelem platného povolení k pobytu a má v SAE buď trvalé bydliště, nebo je zde zaměstnána či podniká. Ačkoli tak zákon výslovně neuvádí, cizinci musí pro splnění podmínek získat i dlouhodobé povolení k pobytu. Jeho nejžádanější formou jsou tzv. zlatá víza, o něž mohou zažádat např. investoři do investičních fondů či nemovitostí, studenti nebo „vynikající specializovaní talenti“ jako lékaři, vědci či specialisté na genetiku, biotechnologii, epidemiologii či umělou inteligenci.¹⁴²

V případě, že český občan podmínky splní a zároveň není považován za daňového rezidenta v ČR, může kryptoaktiva danit, resp. spíše nedanit v SAE. Pakliže je zároveň rezidentem obou států, je třeba hledat kolizní normu, která by stála nad vnitrostátním právem a určovala pravidlo pro případ střetů dvou národních právních norem.¹⁴³ Takovou normou bude mezinárodní smlouva mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty o zamezení dvojího zdanění publikovaná pod č. 276/1997 Sb. Pro fyzické osoby je rozhodujícím kritériem určení daňové rezidentury stálý byt, kterým se pro účely daní z příjmů rozumí „*byt, který je poplatníkovi kdykoliv k dispozici podle jeho potřeby, ať již vlastní, či pronajatý*“¹⁴⁴. Pokud jej má poplatník v obou státech, rozhodují užší osobní a hospodářské vztahy (středisko životních zájmů), pokud jej však nemá v žádném státě, je rezidentem státu, ve kterém se obvykle zdržuje. Jestliže ani tak nelze rezidenturu určit, následuje kritérium státní příslušnosti a případná úprava dané otázky vzájemnou dohodou smluvních států. Právnícká osoba, která je rezidentem obou států, je rezidentem toho státu, odkud je skutečně

---

¹⁴² Srov. Golden visa. In U.ae [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://u.ae/en/information-and-services/visa-and-emirates-id/residence-visas/golden-visa>.

¹⁴³ DRÁB, Ondřej a kol. Zákon o daních z příjmů. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7676-054-7. s. 8.

¹⁴⁴ Pokyn GFR D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In Finančnísprava.cz [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/Pokyn_GFR_D-22.pdf.

vedena. Stejný postup stanovuje i smlouva podepsaná v Praze dne 24. května 2023, která by měla smlouvu z roku 1996 nahradit.

V každém případě si ale jedinec používající kryptoaktiva musí dát pozor na příjmy ze zdrojů na území ČR dle § 22 ZDP, které stále daní v ČR jako daňový nerezident. Z činností uvedených v předchozí kapitole by se jednalo například o obdržení mzdy v kryptoaktivech od české společnosti dle odst. 1 písm. b) nebo příjem platby v kryptoaktivech za službu poskytnutou zákazníkovi na území ČR dle odst. 1 písm. c). Ustanovení zákona se však dle § 37 ZDP použije jen, pokud mezinárodní smlouva nestanoví jinak.

5. Úvahy de lege ferenda a shrnutí

Současná právní úprava daní z příjmů na kryptoaktiva nepamatuje a zaostává tak za harmonizovanou úpravou DPH, ale i úpravou příjmových daní v sousedním Slovensku nebo Německu. Zatímco jednoduchý nákup, držení a prodej kryptoaktiv, nejlépe najednou, čímž se poplatník zbaví nutnosti použití účetních metod, se pod současnou hmotněprávní úpravu dá snadno subsumovat, složitá a různě zdanitelná transakční historie, která je pro svět decentralizovaných financí typická, dělá při stanovení daňové povinnosti problémy nejen poplatníkům, ale i správčům daně. Juran uvádí, že v případě kryptoaktiv „*finanční správa nemá prostředky pro doměření daně*“¹⁴⁵ a i přes jejich rostoucí adopci a oblíbenost provádí v souvislosti s nimi jen „*jednotky kontrol fyzických osob*“¹⁴⁶.

Důvodem neuspokojivého stavu je zejména skutečnost, že příjmu lze dle zákona dosáhnout i směnou, tedy i směnou jedné kryptoměny za druhou. Zda při takové směně skutečně dochází ke zvýšení majetku poplatníka v kontextu rozsudku čj. 2 Afs 42/2005-136 (tedy „*takovému, které se v právní sféře daňového poplatníka reálně projeví, a to tak, že je pro poplatníka skutečně využitelné*“¹⁴⁷) je diskutabilní. Ke skutečně využitelné realizaci zisku však bezpochyby dochází směnou kryptoaktiv za zboží či služby nebo jejich úplatným převodem (za zákonné peníze). Až takové transakce by po vzoru původního znění slovenského zákona č. 315/2023 Z. z. bylo vhodné zdaňovat, pochopitelně jako příjem z kryptoaktiv jako celku, což by mnohem lépe vyhovělo i principu účinnosti daní.

Nutnost spočítat daňovou povinnost z každé transakce znepříjemňuje život nejen investorům a obchodníkům, ale brání i uchycení kryptoměn jako prostředku směny při nákupu zboží a služeb. Naději na změnu dosavadního chápání této oblasti nakládání s kryptoaktivy přinesly rozsudky č. j. 30 Af 29/2020-48 a č. j. 30 Af 41/2020-49 brněnského krajského soudu, jež zdůraznily nutnost posuzovat pro potřeby zdanění charakter transakcí s bitcoiny. Uvedly, že pokud někdo využije bitcoiny k platbě za zboží a služby a ne jako investiční nástroj, nebude tato transakce podléhat daní z příjmů. Otázkou je, jestli další vývoj názor soudu potvrdí.

---

¹⁴⁵ Srov. JURAN, Kirill. Rozhovor. In Bitcoinovej kanál, YouTube [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/live/odjk2GgyqR0?si=ggi5JQyWK1D5sEvv>.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2006, čj. 2 Afs 42/2005-136 (uveřejněné pod č. 843/2006 Sb. NSS).

Aktuální neutěšený stav je v rozporu i s dalšími principy zdanění, zejména zásadou srozumitelnosti. Ta vychází z předpokladu, že ukládání daní má být jednoduché a jednoznačné.¹⁴⁸ Zdanění kryptoaktiv v mnoha případech narušuje i princip neutrálnosti. Tak například investoři do bitcoinů jsou povinni své zisky zdanit, ale investoři do bitcoinových ETFs jsou po 3 letech od daně osvobozeni. Obchodníci na decentralizovaných burzách musí hlídat každou transakci, kdežto obchodníkům na centralizovaných burzách stačí dle převládajícího názoru hlídat až případný výběr z burzy, protože při obchodování na burze ke zvyšování jejich majetku ani skutečné směně kryptoaktiv nedochází. Těžaři poskytující svůj výkon tzv. poolu daní odměnu ve zdaňovacím období, jež se váže k okamžiku, kdy kryptoměnu obdrželi, kdežto nezávislí těžaři až ve zdaňovacím období, ve kterém ji prodají či smění. Analogicky lze dovést, že obdobný rozdíl je i u stakingu z pozice validátora a delegovaného stakingu.

Aby bylo vyhověno výše zmíněným daňovým zásadám, bylo by třeba do zákona o daních z příjmů zavést celou řadu speciálních ustanovení. Zvýhodnění kryptoaktiv oproti současnému stavu by však na druhou stranu mohlo narušit princip daňové spravedlnosti. Domnívám se, že zavedení speciální úpravy a zejména pak výjimky z obecného pravidla dosahování příjmu i směnou je ale třeba odůvodnit i tím, že směňování věcí nehmotných a po většinou zastupitelných v takové míře, v jaké se obchoduje s kryptoaktivy navzájem, v historii ještě nenastalo, a proto je třeba i v daňové oblasti hledat nová řešení. Dá se však očekávat, že zákonodárce bude ohledně novinek ve zdanění kryptoaktiv spíše opatrný. Pokud bych měl vybrat jeden konkrétní návrh, považuji za nejvhodnější přidat do § 10 odst. 1 ZDP písmeno r) ve znění „příjem z prodeje kryptoaktiv“. Tím dojde k vyjmutí kryptoaktiv z režimu § 10 odst. 1 písm. b) a bude se na ně vztahovat osvobození od daně dle odst. 3 písm. a) do limitu 50 000 Kč. To zjednoduší život každému poplatníkovi, který přijde s kryptoaktivy do styku příležitostně, bude je používat jen za účelem běžného placení, nikoli investic či spekulací nebo si třeba bude chtít zahrát hru, která je používá.

V případě rozsáhlejších změn lze také hledat inspiraci k nápravě už u našich nejbližších sousedů. I přes vysokou daňovou zátěž je slovenský zákon o dani z příjmů na kryptoinvestice připraven mnohem lépe. Obsahuje definici prodeje virtuálních měn, speciálně upravuje zjišťování základu daně, uplatňování výdajů, oceňování a způsob určování vstupní

---

¹⁴⁸ KARFÍKOVÁ, Marie. Teorie finančního práva a finanční vědy. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-935-0. s. 145.

ceny, ujasňuje zdaňovací období při těžbě a určuje, kdy je prodej virtuálních měn považován za příjem ze zdrojů na území Slovenské republiky. V roce 2023 bylo Slovensko kromě vyjmutí výměny jedné virtuální měny za jinou virtuální měnu z předmětu daně velmi blízko i osvobození nákupů za virtuální měny do 2 400 eur a zavedení časového testu pro všechna kryptoaktiva. Ohledně posledního bodu je z mého pohledu potřeba vnímat rozdílnost bitcoinů a ostatních kryptoměn, kdy u bitcoinů jsem v předešlé kapitole spíše shledal veřejný zájem na použití časového testu z důvodu jejich vlastnosti uchovávat hodnotu a být tak produktem pro svépomocné zajištění jedince ve stáří, kdežto u ostatních kryptoaktiv nikoli.

Závěr

Práce se věnovala právní problematice zdanění příjmů z kryptoaktiv. Jejím prvním cílem byla aplikace daní relevantních pro činnosti spojené s kryptoaktivy, tedy zejména DPFO, DPPO a také DPH na dvanáct činností, při kterých může v souvislosti s kryptoaktivy dojít ke zdanitelné události. Pro splnění tohoto cíle bylo třeba zmíněné daně zprvu obecně charakterizovat a také pro účely daně z příjmů právně klasifikovat samotná kryptoaktiva. Následná analýza jednotlivých činností ukázala, že každá z nich má svá daňová specifika a k určení daňové povinnosti u většiny z nich je zapotřebí právního rozboru, kdy pro správné zdanění je klíčové zejména určit:

- zda činnost naplňuje znaky podnikání, eventuálně živnostenského podnikání, a spadá tak pod režim § 7 ZDP, nebo se jedná pouze o správu vlastního majetku daněnou dle § 10 ZDP
- a kdy dochází k okamžiku příjmu, tedy reálnému zvýšení majetku, jenž u každé činnosti nastává v jinou dobu.

Druhým cílem bylo kriticky analyzovat nedostatky v daňovém systému v souvislosti s kryptoaktivy a navrhnout, jak je odstranit. Definováním problémů a způsobů, jak je řešit, se práce zabývala průběžně a jejich částečné shrnutí pak přinesla v poslední kapitole. Ukázalo se, že hlavními nedostatky jsou:

- odlišné zdanění jinak prakticky totožných činností porušující zásadu neutralnosti,
- nedostatečná právní jistota poplatníků pramenící z ignorace kryptoaktiv zákonem o dani z příjmů porušující zásadu srozumitelnosti daňové soustavy
- a skutečnost daňové povinnosti plynoucí ze směny jedné kryptoměny za druhou ne zcela vyhovující principu účinnosti daní.

Třetím cílem bylo podrobit současný právní stav srovnání se zahraničními úpravami. Ke komparaci byla vybrána daňová legislativa sousedního Slovenska a kryptoměnového hubu Spojených arabských emirátů. Ukázalo se, že slovenská daňová úprava kryptoaktiv je v porovnání kazuistická, což však pomáhá předcházet sporům a výkladovým nejasnostem. Legislativa Emirátů je pro osoby nakládající s kryptoaktivy příznivá a díky zásadě zákazu dvojího zdanění nabízí i českým občanům možnost, jak této skutečnosti využít.

Práce postihuje většinu činností souvisejících s kryptoaktivy, kterým se poplatník může věnovat nebo s nimi přijít do styku, a může tak sloužit jako pomůcka pro daňové poplatníky, ale i správce daně. Dále vystihuje konkrétní problémy, které zdanění kryptoaktiv obnáší, a navrhuje jejich řešení, čímž může pomoci zákonodárci při návrhu vhodné legislativy. V neposlední řadě pojmenovává sporné otázky, na které je třeba pro zvýšení právní jistoty poplatníků odpovědět, což může být v zájmu zajištění jednotného uplatňování zákona podnětem pro Generální finanční ředitelství k vydání nezávazného pokynu.

Zatímco v současné době se příjmy z kryptoaktiv zdaňují dle zákona, při jehož navrhování na kryptoaktiva nikdo nemyslel, věřím, že postupem času se právní úpravalepší, alespoň na evropské úrovni se sjednotí (ač se nejedná na poli EU o harmonizovanou oblast práva) a zdaňování kryptoaktiv se stane jednoduché a jasné.

Seznam zkratk

AML	zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DHH	daň z hazardních her
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
EBA	European Banking Authority
ETF	exchange traded fund (burzovně obchodovaný fond)
EU	Evropská unie
GFŘ	Generální finanční ředitelství
MiCA	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937
MOP	Mezinárodní organizace práce
NFT	non fungible token (nezaměnitelný token)
NS	Nejvyšší soud České republiky
NSS	Nejvyšší správní soud České republiky
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
P2P	peer-to-peer (klient-klient)
SAE	Spojené arabské emiráty
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
USA	Spojené státy americké
ZDHH	zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních hrách
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZHH	zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
ZoÚ	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
ZPKT	zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu
ZPr	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
ZPS	zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku
ŽZ	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

- 1) BASHIR, Imran. Mastering Blockchain: Distributed Ledger Technology, Decentralization, and Smart Contracts Explained, 2nd Edition, Birmingham: Packt Publishing, 2018. 656 s. ISBN 978-1-788839-04-4.
- 2) BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. Zákoník práce. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. 1688 s. ISBN 978-80-7400-951-8.
- 3) BENDA, Václav a PITNER, Ladislav. Daň z přidané hodnoty s komentářem. Olomouc: ANAG, 2021. 912 s. ISBN 978-80-7554-334-9.
- 4) BOHÁČ, Radim a KRASULOVÁ, Hana. Zákon o dani z hazardních her: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 248 s. ISBN 978-80-7552-481-2.
- 5) DĚDIČ, Jan, ŠOVAR, Jan, MIKULA, Ondřej. Proč podle českého soukromého práva nelze uvažovat o (ICO) tokenech jako o cenných papírech. Právní rozhledy, 2018, č. 15-16.
- 6) DRÁB, Ondřej a kol. Zákon o daních z příjmů. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2021. 1212 s. ISBN 978-80-7676-054-7.
- 7) HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1.
- 8) HNÁTEK, Miloslav. Zcela legální daňové triky 2024. Praha: Grada Publishing, 2024. 284 s. ISBN 978-80-908801-1-5.
- 9) HULMÁK, Milan. Správa vlastního majetku a podnikání. *Právník* č. 3. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2021. ISSN 0231-6625.
- 10) KARFÍKOVÁ, Marie. Teorie finančního práva a finanční vědy. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 356 s. ISBN 978-80-7552-935-0.
- 11) KIDD, Siam. The Crypto Book: How to Invest Safely in Bitcoin and Other Cryptocurrencies. Londýn: John Murray Learning, 2022. 224 s. ISBN 978-1-473-69332-6.
- 12) KONEČNÝ, Jaroslav. Non-Fungible Tokens a ochrana spotřebitele. *Revue pro právo a technologie*, 2023, č. 28.

- 13) KRISTKO, Ondřej Ch. a IVANOV, Filip. Krypto jednoduše: nejen o bitcoinu pro začátečníky. Praha: Fizio/Cuddle, 2022. 177 s. ISBN 978-80-908809-0-0.
- 14) KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.
- 15) KUNEŠ, Zdeněk. DPH 2022 – výklad s příklady. Praha: Grada Publishing, 2022. 464 s. ISBN 978-80-271-3591-2.
- 16) LÁNSKÝ, Jan. Kryptoměny. Praha: C.H. Beck, 2018. 160 s. ISBN 978-80-7400-722-4.
- 17) LAVICKÝ, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022. 2296 s. ISBN 978-80-7400-852-8.
- 18) LEE, Minseok a Chanmin PARK. Examining Consumer Motivations for Play-to-Earn Gaming: Application of Analytic Hierarchy Process Analysis. Basel: Sustainability, 2023. 12 s. ISSN 2071-1050.
- 19) NOVOTNÁ, Monika, OLŠANSKÝ, Václav. Zákon o dani z přidané hodnoty. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. 816 s. ISBN 978-80-7400-826-9.
- 20) Ottův slovník naučný. Šestý díl. Praha: J. Otto, 1893. 956 s.
- 21) PELC, Vladimír. Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou. Praha: C.H. Beck, 2021. 664 s. ISBN 978-80-7400-833-7.
- 22) RAJCHL, Jiří; KRAMÁŘ, Květoslav a MALÍŘ, Jan. Právní aspekty hazardních her. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 480 s. ISBN 978-80-7552-646-5.
- 23) RINDOVÁ, Iva a ROHLÍKOVÁ, Jana. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2024. Praha: Anag, 2024. 504 s. ISBN 978-80-7554-381-3.
- 24) SCHWARZOVÁ, Aneta. Virtuální aktiva a virtuální měny – obsah a vývoj pojmu, právní povaha, regulace a možná úskalí. Revue pro právo a technologie, 2023, č. 27.
- 25) STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan. Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky. Třetí rozšířené vydání. Finance pro každého. Praha: Grada Publishing, 2021. 294 s. ISBN 978-80-271-1043-8.

- 26) SUN, Weimin, et al. Security Tokens and Stablecoins Quick Start Guide: Learn How to Build STO and Stablecoin Decentralized Applications, Birmingham: Packt Publishing Limited, 2019. 234 s. ISBN 9781838551063.
- 27) ŠKVORC, Bruno a kol. A Developer's Guide to Ethereum. Melbourne: SitePoint, 2018. 172 s. ISBN 978-1-925836-01-1.
- 28) ŠTRKOLEC, Miroslav. Virtuálne meny (právna podstata, regulačný rámec a zdaňovanie). Acta Universitatis Carolinae Iuridica, 2022, č. 4.
- 29) ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. Občanský zákoník: Komentář, Svazek I, (§ 1-654). Praha: Wolters Kluwer, 2020. 1624 s. ISBN 978-80-7598-656-6.
- 30) VYSKOČIL, Jakub. Model Play-to-Earn v daňových souvislostech. Právní rozhledy, 2023, č. 20.
- 31) ZAJÍČKOVÁ, Miroslava; BOHÁČ, Radim a VEČEŘ, Igor. Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace. Praha: Leges, 2012. 480 s. ISBN 978-80-87576-21-2.

Seznam použitých internetových zdrojů

- 1) CASCARILLA, Charles. PAX Gold white paper V 1.0. In Paxos.cz [online]. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://paxos.com/wp-content/uploads/2019/09/PAX-Gold-Whitepaper.pdf>.
- 2) DĚRGEL, Martin. Odčitatelné položky od základu daně z příjmů. In Zivnostnik.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/odcitatelne-polozky-od-zakladu-dane-z-prijmu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgcgdAz85qzKbi5wSV3hgDE/>.
- 3) EBA Opinion on „virtual currencies“. In Europa.eu [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z: <https://extranet.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/657547/81409b94-4222-45d7-ba3b-7deb5863ab57/EBA-Op-2014-08%20Opinion%20on%20Virtual%20Currencies.pdf>.
- 4) FISCHER, Jan a MATĚJKOVÁ, Kateřina. Je podle soudu bitcoin pro účely daně z příjmů cizí měna? In Pwc.cz [online]. [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: <https://blog.pwc.cz/je-podle-soudu-bitcoin-pro-ucely-dane-z-prijmu-cizi-mena>.

- 5) Golden visa. In U.ae [online]. [cit. 2024-03-30].
Dostupné z: <https://u.ae/en/information-and-services/visa-and-emirates-id/residence-visas/golden-visa>.
- 6) HÁJEK, Kryštof. Zdanění kryptoměn – krypto a daně v roce 2024. In Coinmate.cz [online]. [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://coinmate.io/cz/zdaneni-kryptomen/>.
- 7) HÁJKOVÁ, Gabriela. Jak danit bitcoin, když ho chcete přijímat ve svém podniku?. In Mesec.cz [online]. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/jak-danit-bitcoin-kdyz-ho-chnete-prijimat-ve-svem-podniku/>.
- 8) HANYCH, Michal, Anna DRGOVÁ a Michal GREMLICA. Zdanění kryptoměn. In Smpl.cz [online]. [cit. 2024-01-31].
Dostupné z: <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>.
- 9) How to Play Rollercoaster. In Rollbit.com [online]. [cit. 2024-03-23].
Dostupné z: <https://blog.rollbit.com/how-to-play-rollercoaster/>.
- 10) HRON, Michal. Časový test či osvobození od daně? Jak na zdanění kryptoměn očima expertů. In Finmag.cz [online]. [cit. 2024-02-04].
Dostupné z: <https://www.finmag.cz/finance/441162-casovy-test-ci-osvobozeni-od-dane-jak-na-zdaneni-kryptomen-ocima-expertu>.
- 11) JURAN, Kirill. Rozhovor. In Bitcoinovej kanál, YouTube [online]. [cit. 2024-02-03].
Dostupné z: https://www.youtube.com/live/odjk2GgyqR0?si=_c1vuBdaAMQk6oOL&t=4200.
- 12) Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien. In Mfsr.sk [online]. [cit. 2024-03-25].
Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/files/archiv/financny-spravodajca/4577/2/Usmernenie-k-virtualnym-menam.pdf>.
- 13) NEUBAUEROVÁ, Zuzana. Nařízení EU o trzích s kryptoaktivy (MiCA). In Epravo.cz [online]. [cit. 2024-01-23].
Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/narizeni-eu-o-trzich-s-kryptoaktivy-mica-116453.html?mail>.
- 14) OHLHAVER, Puja, WEYL, Eric Glen, BUTERIN, Vitalik, Decentralized Society: Finding Web3's Soul. In Ssrn.com [online]. [cit. 2024-01-22].
Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=4105763>.

- 15) SÁDOVSKÝ, Martin. Kryptoaktiva (měna vs. token) a DPH. In: Zivnostnik.cz. [online]. [cit. 2024-03-13]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/a4j3r>.
- 16) SAUEROVÁ Klára a HAVRDOVÁ, Dominika. Kryptoměny z hlediska DPH. In Roedl.cz [online]. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: <https://www.roedl.cz/cs/cz/media/newsletter/newsletter/Documents/NL2205CZ.pdf>.
- 17) Stanovisko ČNB Je k obchodování s bitcoiny nebo k jejich směně potřebné povolení ČNB?, ID: RS2014-02. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2014-02>.
- 18) Stanovisko ČNB Je k obchodování s tzv. převodními tokeny nebo k jejich směně vyžadováno oprávnění ČNB?. ID: RS2018-13. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2018-13/>.
- 19) Stanovisko ČNB K možnosti investičních fondů investovat do kryptoaktiv, ID: RS2023-05. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2023-05/>.
- 20) Stanovisko ČNB Pod jaký investiční nástroj lze podřadit cenné papíry vydané tzv. Exchange Traded Funds (ETF)?. ID: RS2010-05. In Cnb.cz [online]. [cit. 2024-02-05]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2010-05>.
- 21) Státní rozpočet 2023 v kostce kapesní příručka Ministerstva financí ČR. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-01-02]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-03-28_Statni-rozpocet-2023-v-kostce_v02.pdf.
- 22) TAN Patrick. What happens when Tether “freezes” your Tether? In Medium.com [online]. [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://medium.com/chainargos/what-happens-when-tether-freezes-your-tether-5a8ece2bd508>.
- 23) United Arab Emirates Individual - Other taxes. In Pwc.com [online]. [cit. 2024-03-27]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/united-arab-emirates/individual/other-taxes>.

- 24) VÁVRA, Jan. Moneta blokuje klientům přístup na největší světovou burzu kryptoměn. In E15.cz [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/kryptomeny/moneta-blokuje-klientum-pristup-na-nejvetsi-svetovou-burzu-kryptomen-1394147>.
- 25) VÁVRA, Jan. Na důchod místo korun bitcoiny. V čem má alternativní spoření potenciál a kde drhne. In E15.cz [online]. [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/kryptomeny/na-duchod-misto-korun-bitcoiny-v-cem-ma-alternativni-sporeni-potencial-a-kde-drhne-1397854>.
- 26) Veřejná konzultace blockchain, virtuální měny a aktiva: využití technologie blockchain k evidenci cenných papírů. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Konzultace_2018-11-30_Verejna-konzultace-Blockchain-virtualni-meny-aaktiva.pdf.
- 27) VESELÝ, Martin. Obchodní majetek. In Du.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/obchodni-majetek-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Esd_VvQ8Askb9d-8qNljgAE/.
- 28) Vyjádření generálního ředitele datového agregátoru kryptoměn CoinMarketCap. In X.com [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z: <https://x.com/RushCMC/status/1719524965815562594>.
- 29) WACHUTKA, Matouš. Bitcoinové vekslování. In Alza.cz [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/bitcoinove-vekslovani>.
- 30) What Is a Spot Market and How to do Spot Trading? In Binance.com [online]. [cit. 2024-02-07]. Dostupné z: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-a-spot-market-and-how-to-do-spot-trading>.
- 31) Why Renouncing Smart Contracts Benefits Investors in Crypto. In Coinmarketcap.com [online]. [cit. 2024-01-11]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/community/articles/64144b98afbbf548c4b9087a/>.
- 32) Zdanění příjmů z prodeje majetku pro podnikání – varianty řešení prodeje. In Danovetipy.cz [online]. [cit. 2024-01-31]. Dostupné z: <http://www.danovetipy.cz/clanky/detail/majetek-v-podnikani-16>.

Seznam použitých právních předpisů

- 1) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937
- 2) nařízení Komise (ES) č. 1287/2006 ze dne 10. srpna 2006, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice
- 3) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/565 ze dne 25. dubna 2016, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice
- 4) nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností
- 5) nařízení vlády č. 286/2023 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2024, základní výměry důchodu stanovené pro rok 2024 a částky zvýšení za vychované dítě pro rok 2024 a o zvýšení důchodů v roce 2024
- 6) směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU
- 7) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty
- 8) smlouva mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty o zamezení dvojího zdanění publikovaná pod č. 276/1997 Sb.
- 9) úmluva o ochraně mzdy (č. 95) publikovaná pod č. 411/1991 Sb.
- 10) zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- 11) zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
- 12) zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

- 13) zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- 14) zákon č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- 15) zákon č. 277/2013 Sb., o směnářenské činnosti
- 16) zákon č. 315/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- 17) zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů
- 18) zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku
- 19) zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve
- 20) zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)
- 21) zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- 22) zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmov
- 23) zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Seznam použitých důvodových zpráv

- 1) Poslanci NR SR. Důvodová správa k návrhu na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony [online]. Bratislava: Národní rada Slovenské republiky, 2023, 8. volební období, parlamentní tisk 1654, [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=528324>.
- 2) Vláda České republiky. Důvodová zpráva k Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní [online]. Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2016, 7. volební období, sněmovní tisk č. 873/0, [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=127494>.
- 3) Vláda České republiky. Důvodová zpráva k Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [online]. Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014, 7. volební období, sněmovní tisk č. 252/0, [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=110386>.

Seznam použité judikatury

- 1) Nález Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 2/02.
- 2) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2006, čj. 2 Afs 42/2005-136.
- 3) Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 6. 2016, Odvolací finanční ředitelství v. Český rozhlas, C-11/15, EU:C:2016:470.
- 4) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2017, čj. 6 Afs 278/2016–54.
- 5) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2017, čj. 10 Afs 195/2017-57.
- 6) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, čj. 5 Afs 78/2017-33.
- 7) Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, čj. 2 Afs 382/2019-33.
- 8) Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2022, č. j. 30 Af 29/2020-48.
- 9) Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 3. 2022, č. j. 30 Af 41/2020-49.
- 10) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2008, sp. zn. 29 Cdo 152/2007.

Seznam ostatních zdrojů

- 1) Einzelfragen zur ertragsteuerrechtlichen Behandlung von virtuellen Währungen und von sonstigen Token. In Bundesfinanzministerium.de [online]. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Pressemitteilungen/Finanzpolitik/2022/05/2022-05-09-einzelfragen-zur-ertragsteuerrechtlichen-behandlung-von-virtuellen-waehrungen-und-von-sonstigen-token-bmf-schreiben.pdf>.
- 2) Informace k daňovému posouzení transakcí s kryptoměny (např. bitcoin). In Financnisprava.cz [online]. [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Info_kryptomeny_GFR.pdf.
- 3) Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien. In Mfsr.sk [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/files/archiv/financny-spravodajca/4577/2/Usmernenie-k-virtualnym-menam.pdf>.
- 4) Pokyn GFŘ D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In Financnisprava.cz [online]. [cit. 2024-03-28]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/Pokyn_GFR_D-22.pdf.

- 5) Pokyny ze 120. jednání Výboru pro DPH ze dne 28. března 2022, taxud.c.1(2022)1585400 – WP 1037. In Europa.eu [online]. [cit. 2024-03-17]. Dostupné z: <https://circabc.europa.eu/ui/group/cb1eaff7-ecdd-413d-ab88-94f761f9773b/library/d6162881-4e14-4709-95f2-d4ff2714febd/details>.
- 6) Revenue Ruling 2023-14. In Irs.gov [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/rr-23-14.pdf>.
- 7) Sdělení GFŘ k rozsudku NSS ve věci zdaňování příjmů profesionálních sportovců. In Financnisprava.cz [online]. [cit. 2024-03-21]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2017/sdeleni-gfr-k-rozsudku-nss-ve-veci-zdanovani-prijmu-profesionalnich-sportovcu>.
- 8) Sdělení k účtování a vykazování digitálních měn. In Mfcr.cz [online]. [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Ucetnictvi_2018_Sdeleni-MF-k-uctovani-a-vykazovani-digitalnich-men.pdf.
- 9) Žaloba Securities and Exchange Commission ze dne 6. 6. 2023, Case 1:23-cv-04738.

Právní problematika zdanění příjmů z kryptoaktiv

Abstrakt

Tématem diplomové práce je právní problematika zdanění příjmů z kryptoaktiv. Práce si klade za cíl aplikovat účinnou daňovou úpravu na širokou škálu rozmanitých a různě zdanitelných činností souvisejících s kryptoaktivy, při kterých může dojít ke zdanitelné události, ve vztahu ke kryptoaktivům kriticky analyzovat nedostatky v daňovém systému a navrhnout jejich řešení a podrobit zdanění kryptoaktiv v České republice komparaci se zahraničními úpravami. Za tímto účelem je práce rozdělena do pěti kapitol.

První z nich je věnována krátkému obecnému pojednání o daních, jež nastiňuje konstrukci příjmových daní a daně z přidané hodnoty v České republice a slouží čtenáři při následném propojení teorie a praxe v dalších kapitolách.

Druhá kapitola se zabývá právní klasifikací kryptoaktiv z pohledu domácí legislativy, legislativy Evropské unie, ale i z pohledu státních orgánů a státní správy.

Stěžejní částí práce je třetí kapitola. Ta aplikuje relevantní daně na jednotlivé činnosti spojené s kryptoaktivy, k určení daňové povinnosti provádí jejich právní rozbor, definuje nedostatky v daňovém systému a sporné otázky při aplikaci úpravy a navrhuje způsoby, jak je řešit. Konkrétně analyzuje investování do kryptoaktiv, obchodování kryptoaktiv, těžbu kryptoaktiv, staking a úročení kryptoaktiv, peer-to-peer obchody s kryptoaktivy a jejich směňování, přijímání plateb v kryptoaktivech, nákup zboží a služeb za kryptoaktiva, darování kryptoaktiv, airdropy kryptoaktiv, výplatu a obdržení mzdy v kryptoaktivech, činnosti typu Play to Earn a výhru kryptoaktiv v hazardní hře a provozování kryptoměnového kasina.

Čtvrtá kapitola srovnává domácí právní úpravu se zdaněním kryptoaktiv v zahraničí, k čemuž vybírá poměrně připravenou, přesto drakonickou daňovou legislativu sousedního Slovenska a pro poplatníky naopak příznivý daňový systém kryptoměnového hubu Spojených arabských emirátů.

Poslední, pátá kapitola, je věnována částečnému shrnutí identifikovaných problémů a sporných otázek a úvahám de lege ferenda, které vzešly z předchozích kapitol.

Klíčová slova: kryptoaktiva, daň, příjem

Legal Issues of Taxation of Income from Crypto-Assets

Abstract

This thesis dissects the taxation of income from crypto-assets from the legal perspective. The author aims to apply an effective tax treatment of a wide range of diverse and differently taxable activities related to crypto-assets, in which a taxable event may occur, to critically analyze the shortcomings in the tax system in relation to crypto-assets, to propose a solution and to compare the taxation of crypto-assets in the Czech Republic with foreign legal systems. To this end, the thesis is divided into five chapters.

The first chapter is devoted to a brief general discussion of taxes, outlining the structure of income and value added taxes in the Czech Republic and serving to link theory and practice in the subsequent chapters.

The second chapter deals with the legal classification of crypto-assets from the perspective of domestic legislation, European Union legislation, but also from the perspective of state authorities and state administration.

The core part of the thesis is the third chapter. There, the author applies relevant tax treatment to individual activities related to crypto-assets, performs a legal analysis to determine the tax liability, defines the shortcomings in the tax system and controversial issues in the application of the regulation and suggests ways to resolve them. Specifically, the author analyzes investing in crypto-assets, trading crypto-assets, mining crypto-assets, staking and interest on crypto-assets, peer-to-peer transactions in crypto-assets and their exchange, accepting payments in crypto-assets, purchasing goods and services with crypto-assets, donating crypto-assets, airdrops of crypto-assets, paying and receiving wages in crypto-assets, Play to Earn type of activities and winning crypto-assets in gambling and operating a cryptocurrency casino.

The fourth chapter compares domestic legislation with the taxation of crypto-assets abroad. For this purpose, the author selected the relatively detailed yet draconian tax legislation of neighboring Slovakia and the taxpayer-friendly tax system of the cryptocurrency hub of the United Arab Emirates.

The last, fifth chapter, is devoted to a partial summary of the identified problems and controversial questions. The author reflects on possible future laws in the light of the previous chapters.

Keywords: crypto-assets, tax, income